

Institut za
javne financije

**POSLOVNO IZVJEŠĆE
ZA 2021. GODINU**

Zagreb, ožujak 2022.

Izdavač: INSTITUT ZA JAVNE FINANCIJE
Smičiklasova 21, Zagreb
tel. 01/4886-444
e-mail: ured@ijf.hr
<http://www.ijf.hr>

SADRŽAJ

1. USTROJ I UPRAVLJANJE.....	1
2. POSLOVNI PROSTOR I OPREMA	2
3. ZAPOSLENICI	3
4. ZNANSTVENA I STRUČNA NAPREDOVANJA I NASTAVNA DJELATNOST.....	4
4.1. Znanstvena napredovanja i usavršavanja	4
4.2. Nastavna djelatnost	4
4.3. Ostale aktivnosti i djelatnosti.....	5
5. ZNANSTVENI PROJEKTI.....	8
5.1. Projekti Hrvatske zaklade za znanost.....	8
5.1.1. Utjecaj poreza i socijalnih naknada na raspodjelu dohotka i ekonomsku efikasnost (ITBIDEE).....	8
5.1.2. Isplati li se transparentnost? Politički i socioekonomski učinci transparentnosti proračuna lokalnih jedinica u Hrvatskoj (IMPACTBT)	9
5.2. Ostali znanstveni projekti	10
5.2.1. Analiza učinkovitosti mjera za suzbijanje neprijavljenog rada	10
5.2.2. EU Green Budgeting Training	11
5.2.3. Pregovaranje za ravnopravnost – Jačanje sustava kolektivnog pregovaranja kako bi se osigurale poštene plaće i riješila dohodovna nejednakost u Europi (BFORE)....	11
5.2.4. Provedba zajedničkih antikorupcijskih rješenja i primjera dobrog upravljanja u jugoistočnoj Europi: inovativne prakse i javno-privatna partnerstva	11
5.2.5. EUROMOD Hrvatska	12
5.2.6. Proračunski vodiči za građane Grada Zagreba	12
5.2.7. Dostava izvještaja za Eurofound.....	13
5.2.8. Mjerjenje otvorenosti proračuna (Open Budget Survey)	14
5.2.9. Program permanentnog istraživanja poreznog sustava	14
5.2.10. Uzroci i rasprostranjenost neslužbenog gospodarstva u Hrvatskoj i EU	15
5.2.11. Ekonomski posljedice starenja stanovništva	15
5.2.12. Strateško umrežavanje i inovativnost kao odrednice poslovne uspješnosti malih i srednjih poduzeća: mogućnosti primjene iskustava privatnih poduzeća u ekonomici javnog sektora	16
5.3. Istraživanja dovršena u 2021.....	17
5.3.1. Analiza deficitarnih filmskih zanimanja u audiovizualnom sektoru	17
5.3.2. Analiza utjecaja promjena u oporezivanju ugljikovodika na potrošnju kućanstva u Europskoj uniji.....	17
5.3.3. Razvoj metodologije za izračun cijena socijalnih usluga	17
5.3.4. Mirovinska prava članova Europskog parlamenta	17
6. ZNANSTVENI SKUPOVI I MEĐUNARODNA AKTIVNOST	18
6.1. Konferencije	18
6.1.1. Public Sector Economics 2021 Conference – Does fiscal openness pay off? The political and socio-economic effects of transparency, participation and accountability	18
6.1.2. Međunarodna konferencija Migracije i identitet: Kultura, ekonomija i država (2)	18

6.2. Predstavljanje rezultata istraživanja: Proračunska transparentnost županija, gradova i općina u razdoblju studeni 2020. – travanj 2021.....	18
6.3. Predavanja	19
6.3.1. <i>Svjetska privreda i ekonomska politika u godini pandemije .....</i>	19
6.3.2. <i>Troškovi i koristi zaduživanja države u stranoj valuti: je li ono izvor ranjivosti za članice EU-a izvan eurozone?.....</i>	19
6.3.3. <i>EU odgovor na COVID krizu – mehanizam za oporavak i otpornost: što Hrvatska može očekivati? .....</i>	20
6.3.4. <i>Učinci korištenja sredstava iz europskih fondova na poslovanje nefinansijskih poduzeća u Hrvatskoj .....</i>	20
6.4. Predstavljanje knjige Rebellion, Rascals, and Revenue: Tax Follies and Wisdom through the Ages	20
6.5. Znanstveni i stručni skupovi u kojima su sudjelovali znanstvenici Instituta	20
6.6. EURAXESS – HR Excellence in Research	24
6.7. Promicanje transparentnosti, odgovornosti i participacije	24
7. ZAKLADA PROF. DR. MARIJAN HANŽEKOVIĆ.....	26
8. IZDAVAČKA DJELATNOST	27
9. FINANSIJSKI POKAZATELJI.....	29
10. KNJIŽNICA INSTITUTA.....	30
PRILOG: ZBIRNI PRIKAZ OBJAVLJENIH RADOVA ZAPOSLENIKA INSTITUTA	31

1. USTROJ I UPRAVLJANJE

Institut za javne financije (u dalnjem tekstu Institut) osnovalo je Sveučilište u Zagrebu 1970. godine. Od 1999. Institut je upisan u sudsakom registru Trgovačkog suda u Zagrebu kao ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska (RH), a matično ministarstvo Ministarstvo znanosti i tehnologije (od 2016. Ministarstvo znanosti i obrazovanja, u dalnjem tekstu Ministarstvo znanosti). Važećim Statutom predmet poslovanja Instituta je:

- provedba programa znanstvenih istraživanja kao javne službe u znanstveno-istraživačkoj djelatnosti na području društvenih znanosti, polje ekonomije i politologije i na području prirodnih znanosti, polje matematike
- vlastita djelatnost: izdavačka djelatnost te prodaja izdanja u nakladi Instituta.

RAVNATELJ

Odlukom Upravnog vijeća Instituta od 5. lipnja 2019. Vjekoslav Bratić imenovan je ravnateljem Instituta od dana 18. srpnja 2019. na vrijeme od četiri godine.

UPRAVNO VIJEĆE

Mandat Upravnog vijeća Instituta traje 4 godine. Odlukom od 21. prosinca 2020., klasa: 640-01/20-03/00034, ur. broj: 533-03-20-0001 Ministarstvo znanosti imenovalo je predsjednika i članove Upravnog vijeća na mandat od četiri godine:

1. Domagoj Karačić, Ekonomski fakultet u Osijeku, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera – predsjednik
2. Ivan Pavić, Ekonomski fakultet u Splitu, Sveučilište u Splitu – član
3. Doria Petričević, Ministarstvo financija Republike Hrvatske – članica.

Dana 18. srpnja 2019. za predstavnika Znanstvenog vijeća u Upravnom vijeću izabran je Josip Franić, a 1. listopada 2019. za predstavnika radnika Slavko Bezeredi.

Upravno vijeće Instituta tijekom 2021. održalo je 4 sjednice.

Na prvoj sjednici održanoj 13. siječnja 2021. donesena je Odluka o slanju molbe Ministarstvu znanosti i obrazovanja za izmjenu djelatnosti Instituta. Naime, kako bi uskladio poslovanje sa Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti, Institut mora u statut i sudsak registar dodati knjižničnu djelatnost za što mu je potrebna suglasnost osnivača.

Druga sjednica Upravnog vijeća održana je 9. srpnja 2021. Na sjednici je usvojeno Financijsko izvješće za 2020. te je članovima Vijeća dostavljeno Poslovno izvješće za 2020. godinu.

Na trećoj sjednici održanoj 16. rujna 2021. ravnatelj je članovima Upravnog vijeća iznio Izvješće ravnatelja o znanstveno-istraživačkom radu Instituta u prvih devet mjeseci 2021.

Na četvrtoj sjednici održanoj 9. prosinca 2021. usvojeni su Rebalans Financijskog plana za 2021. te Financijski plan za razdoblje 2022. i projekcije do 2024.

Svijet i Hrvatska su se 2021. nastavili nositi s pandemijom koronavirusa pa je i Institut morao prilagoditi poslovanje i djelatnost propisanim mjerama i uputama za suzbijanje pandemije i zaštitu zaposlenika. Kombiniran je hibridni model rada odnosno rad u uredu i od kuće. Osim toga, sastanci i konferencije su se održavali virtualno sredstvima elektroničke komunikacije. U prostorima Instituta su se strogo poštivale propisane epidemiološke mjere.

2. POSLOVNI PROSTOR I OPREMA

Tijekom 2021. Institut je sanirao štetu (popravci i bojanje) nastalu na poslovnim prostorima uslijed potresa iz 2020. godine. Zgrada u kojoj se nalaze prostori Instituta osigurana je od potresa, a nastala šteta je prijavljena osigурatelju. Postupak likvidacije štete je u tijeku.

Osim navedenoga, obavljeni su i manji popravci i održavanje uređaja.

Tijekom godine uložen je iznos od 66.500,00 kn (uvećan za PDV) u izradu nove mrežne stranice Instituta koja je modernizirana i potpuno uskladjena s važećom regulativom i standardima. Sredstvima programskog financiranja Instituta podmireno je 53% ovog iznosa, a ostatak je podmiren iz vlastitih sredstava.

U nabavu nove opreme (uključujući i nabavu knjiga za knjižnicu) uloženo je 100.355,00 kn, od čega sredstvima programskog financiranja 61%, vlastitim sredstvima 18% i sredstvima Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ) 21%.

Institut opremu nabavlja iz vlastitih prihoda.

3. ZAPOSLENICI

Na dan 1. siječnja 2021. u Institutu je bilo zaposleno 14 djelatnika od čega 12 uz potporu Ministarstva znanosti, 1 na teret Instituta te 1 na projektu HRZZ-a – Projekt razvoja karijera mlađih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti, a na dan 31. prosinca 2021. ukupno je bilo zaposleno 18 djelatnika, od čega 14 uz potporu Ministarstva znanosti, 1 na teret Instituta te 3 na projektima HRZZ-a.

Dana 1. siječnja 2021. na radno mjesto znanstvenog suradnika uz potporu Ministarstva znanosti na neodređeno vrijeme zaposlen je Branko Stanić koji je do tada radio na radnom mjestu znanstvenog suradnika temeljem ugovora o radu na određeno vrijeme.

Dana 5. siječnja 2021. na radno mjesto poslijedoktoranda na projektu HRZZ-a (IP-2019-04-8360) „Isplati li se transparentnost? Politički i socioekonomski učinci transparentnosti proračuna lokalnih jedinica u Hrvatskoj (IMPACTBT)“ na određeno vrijeme od dvije godine zaposlena je Marija Opačak.

Dana 18. siječnja 2021. na radno mjesto poslijedoktoranda na projektu HRZZ-a (IP-2019-04-9924) „Utjecaj poreza i socijalnih naknada na raspodjelu dohotka i ekonomsku efikasnost (ITBIDEE)“ na određeno vrijeme od dvije godine zaposlena je Nora Mustać.

Dana 1. veljače 2021. na radno mjesto znanstvenog suradnika uz potporu Ministarstva znanosti na neodređeno vrijeme zaposlen je Bojan Morić Milovanović.

Dana 15. veljače 2021. na radno mjesto znanstvenog suradnika uz potporu Ministarstva znanosti na neodređeno vrijeme zaposlen je Zoran Bubaš.

Zaposlenici Instituta krajem 2021. raspoređeni su na sljedećim radnim mjestima:

- 1 ravnatelj
- 12 znanstvenika i istraživača, od čega: 1 viši znanstveni suradnik, 8 znanstvenih suradnika, 2 poslijedoktoranda i 1 asistent doktorand
- 2 voditelja odjeljaka
- 1 voditelj računovodstva
- 1 računovodstveni referent
- 1 administrativni tajnik.

Struktura zaposlenih na dan 31. prosinca 2021., prema dobi, stručnoj spremi i spolu:

Godine	Stručna spremi i spol										Ukupno	
	Dr. sc.		Mr. sc.		VSS		VŠS		SSS			
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž		
– 25												
26 – 30												
31 – 35	3	3				1					7	
36 – 40	1				1						2	
41 – 50	2	3									5	
51 – 55	1								2	3		
56 –									1	1		
UKUPNO	7	6			1	1			3	18		

Od ukupnog broja zaposlenih (18), 56% su žene. Prema stručnoj spremi Institut zapošljava 72% doktora znanosti, 11% djelatnika s visokom, a 17% sa srednjom stručnom spremom. Ukupno je 50% zaposlenih mlađe od 40 godina.

4. ZNANSTVENA I STRUČNA NAPREDOVANJA I NASTAVNA DJELATNOST

4.1. ZNANSTVENA NAPREDOVANJA I USAVRŠAVANJA

Slavko Bezeredi se tijekom rujna i listopada usavršavao na *online* edukaciji Introduction to Stata Programming u organizaciji StataCorp LLC, Texas, SAD.

Mihaela Bronić izabrana je dana 15. listopada 2021. u zvanje znanstvene savjetnice u znanstvenom području društvenih znanosti – polje ekonomija.

Bojan Morić Milovanović se u ožujku usavršavao na Joint Vienna Institutu na programu „Competitiveness, Growth and Crisis“, a u srpnju na European Academy „PM² Project Management Methodology for EU Funded Projects“.

Nora Mustać izabrana je dana 16. travnja 2021. u znanstveno zvanje znanstvene suradnice u znanstvenom području društvenih znanosti – polje ekonomija. U ožujku se usavršavala na Joint Vienna Institutu na programu „Competitiveness, Growth and Crisis“, a u srpnju je pohađala ljetnu školu na Sveučilištu u Utrechtu pod nazivom „Data Science: Statistical Programming with R“.

Marija Opačak se u ožujku usavršavala na Joint Vienna Institutu na programu „Competitiveness, Growth and Crisis“, a u rujnu pohađala je ljetnu školu na Sveučilištu u Utrechtu pod nazivom „Summer School on Advanced Survey Design“.

Martina Pezer je dana 5. svibnja 2021. izabrana u naslovno nastavno zvanje predavačice u području društvenih znanosti, znanstveno polje: ekonomija na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu. U svibnju je pohađala *online* EUROMOD ljetnu školu „Advanced uses“ u organizaciji Institute for Social and Economic Research (ISER), University of Essex i Centre for Social Policy Herman Deleeck (CSB), Sveučilišta u Antwerpu. U, a u srpnju radionicu „Virtual Summer Workshop on Inequality and Poverty Measurement“ u organizaciji LIS-a, međunarodnog podatkovnog centra u Luxembourgu, Sveučilišta u Luxembourgu i Luxembourg Institute of Socio-Economic Research (LISER).

Simona Prijaković od 2018. pohađa poslijediplomski doktorski studij „Ekonomija i poslovna ekonomija“ na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Branko Stanić u kolovozu 2021. pohađao je ljetnu školu na Sveučilištu u Utrechtu pod nazivom „Summer School on Survey Research: Design, Implementation and Data Processing“.

4.2. NASTAVNA DJELATNOST

Znanstvenici Instituta uključeni su u sveučilišnu nastavu na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu, Fakultetu političkih znanosti, Katoličko-bogoslovnom fakultetu i Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Vjekoslav Bratić

- sunositelj kolegija *Svjetovna dimenzija Crkve: financije, menadžment, marketing*, Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu (sa Slavkom Sliškovićem i Juricom Pavičićem)
- sunositelj kolegija *Politika oporezivanja i javne potrošnje* na doktorskom studiju Politologija, smjer Javne politike i razvoj, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu (s Katarinom Ott)

Mihaela Bronić

- od 2013. vanjska suradnica Pravnog fakulteta u Zagrebu na kolegiju *Javni menadžment i/ili Uvod u javni menadžment*

Martina Pezer

- vanjska suradnica na kolegiju *Ekonomika javnog sektora* na diplomskom studiju na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu – Matematički odsjek Sveučilišta u Zagrebu.

4.3. OSTALE AKTIVNOSTI I DJELATNOSTI

Djelatnici Instituta članovi su brojnih povjerenstava, radnih i savjetodavnih tijela Vlade, ministarstava i agencija. Izdvajamo aktivnosti u 2021.

Marijana Bađun

- članica Odbora za dodjelu godišnje nagrade prof. dr. Marijan Hanžeković
- od 2021. članica programskog i organizacijskog odbora međunarodne znanstvene konferencije **Public Sector Economics 2022 – Ageing and Long-Term Care**
- od 2020. urednica (s Ivicom Urbanom) publikacije **Osvrti Instituta za javne financije (IPF Notes)**
- od 2020. članica Radne skupine za preispitivanje modela obiteljske mirovine Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
- od 2019. do 2021. zamjenica predsjednika Znanstvenog vijeća Instituta
- od 2018. članica **Central and Eastern European Research Network (EAST)**, Oxford Institute of Population Ageing, University of Oxford, UK

Slavko Bezeredi

- od 2020. zamjenik članice Radne skupine za preispitivanje modela obiteljske mirovine Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike
- od 2019. član Upravnog vijeća Instituta kao predstavnik radnika

Vjekoslav Bratić

- od 2021. član organizacijskog odbora međunarodne znanstvene konferencije **Public Sector Economics 2022 – Ageing and Long-Term Care**
- 2021. član organizacijskog odbora međunarodne znanstvene konferencije **Public Sector Economics 2021 Conference – Does fiscal openness pay off? The political and socio-economic effects of transparency, participation and accountability**
- 2020. – 2021. član organizacijskog odbora međunarodne znanstvene konferencije Instituta za migracije **Migracije i identitet: kultura, ekonomija, država (2)**
- od 2020. član znanstvenog odbora **Znanstvenog centra izvrsnosti za školsku efektivnost i menadžment** (voditelj Jurica Pavičić)
- od 2020. član uređivačkog odbora međunarodnog znanstvenog časopisa **Public Sector Economics**
- od 2020. glavni urednik stručnog časopisa **Porezni vjesnik**
- od 2019. član Uređivačkog odbora stručnog časopisa **Porezni vjesnik**
- od 2020. član Upravnog odbora **Zaklade prof. dr. Marijan Hanžeković**
- od 2019. član Povjerenstva za fiskalnu politiku
- od 2017. do 2021. član Upravnog vijeća Kliničke bolnice Sveti Duh, Zagreb
- od 2012. član uređivačkog odbora stručnog časopisa **Carinski vjesnik**
- član Stručnog povjerenstva za izbor u znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika, područje društvenih znanosti, polje ekonomije na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
- mentor i član Stručnog povjerenstva za obranu poslijediplomskog specijalističkog rada „Utjecaj digitalnih tehnologija na poslovanje banaka“ na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
- član Stručnog povjerenstva za izbor u znanstveno zvanje znanstvene savjetnice, područje društvenih znanosti, polje ekonomije, na Ekonomskom institutu, Zagreb

Mihaela Bronić

- od 2021. glavna urednica međunarodnog znanstvenog časopisa **Public Sector Economics**
- 2021. članica organizacijskog odbora međunarodne znanstvene konferencije **Public Sector Economics 2021 Conference – Does fiscal openness pay off? The political and socio-economic effects of transparency, participation and accountability**
- od 2016. predsjednica ili članica Etičkog povjerenstva Instituta za javne financije
- od 2015. članica **Global Initiative for Fiscal Transparency** (GIFT). GIFT je globalna međunarodna mreža koja olakšava dijalog između vlada, organizacija civilnog društva, međunarodnih finansijskih institucija i drugih dionika kako bi pronašli i podijelili rješenja za izazove fiskalne transparentnosti i sudjelovanja građana u fiskalnoj politici.
- od 2012. članica Savjeta inicijative **Partnerstvo za otvorenu vlast Vlade RH**

Zoran Bubaš

- od 2021. predsjednik Znanstvenog vijeća Instituta za javne financije
- od 2021. član uređivačkog odbora međunarodnog znanstvenog časopisa **International Journal of Contemporary Business and Entrepreneurship**
- od 2019. član **European Economic Association**
- od 2018. član **Royal Economic Society**

Josip Franić

- od 2019. član Radne skupine 2 OECD-a Analiza porezne politike i porezne statistike
- 2019. - 2021. predsjednik Znanstvenog vijeća Instituta
- od 2019. član Upravnog vijeća Instituta kao predstavnik Znanstvenog vijeća

Bojan Morić Milovanović

- od 2021. zamjenik predsjednika znanstvenog vijeća Instituta
- od 2021. pomoći urednik međunarodnog znanstvenog časopisa **Public Sector Economics**
- od 2021. član međunarodne organizacije **Business & Economics Society International (B&ESI)**
- od 2021. član međunarodne organizacije **Eurasia Business and Economics Society (EBES)**
- od 2020. član uređivačkog odbora međunarodnog znanstvenog časopisa **International Journal of Contemporary Business and Entrepreneurship**
- od 2020. pomoći urednika međunarodnog znanstvenog časopisa **International Journal of E-services and Mobile Applications**
- od 2020. član programskog odbora međunarodne znanstvene konferencije **Applied Management Advances in the 21st Century**

Marija Opačak

- 2021. članica organizacijskog odbora međunarodne znanstvene konferencije Instituta **Public Sector Economics 2021 Conference – Does fiscal openness pay off? The political and socio-economic effects of transparency, participation and accountability**

Martina Pezer

- od 2021. urednica publikacije **Newsletter**
- od 2020. članica Povjerenstva za izradu i praćenje provedbe Zagrebačke strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2025., Grad Zagreb

Branko Stanić

- od 2021. član Savjeta za reformu lokalne i područne (regionalne) samouprave Ministarstva pravosuđa i uprave
- od 2021. pomoćnik urednika međunarodnog znanstvenog časopisa **Public Sector Economics**
- od 2020. član Savjeta inicijative **Partnerstvo za otvorenu vlast Vlade RH**

Ivica Urban

- od 2020. urednik (s Marijanom Bađun) publikacije **Osvrti Instituta za javne financije (IPF Notes)**
- od 2019. član Stručne radne skupine za reviziju poreznog sustava i izradu novih zakonodavnih rješenja u poreznom sustavu RH, imenovan od strane ministra financija Vlade RH.

5. ZNANSTVENI PROJEKTI

U svrhu promicanja suradnje i razmjene znanja te poticanja znanstveno-istraživačkog rada, Institut je u 2021. sklopio tri sporazuma o suradnji, i to: 5. ožujka s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo (HZJZ), 15. ožujka sa Sveučilištem u Zadru i 7. lipnja s Ministarstvom zdravstva.

Neki od ciljeva potpisanih sporazuma su zajednička prijava međunarodnih i nacionalnih kompetitivnih znanstvenih projekata, suradnja na objavljivanju znanstvenih radova, stručnih projekata, elaborata, organizacija znanstvenih, stručnih i edukativnih događanja i sl.

5.1. PROJEKTI HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST

Programima HRZZ-a „Istraživački projekti“ (IP) i „Uspostavni istraživački projekti“ (UIP) finansiraju se:

- temeljna istraživanja koja stvaraju novo i unapređuju postojeće znanje o određenome području i koja su usmjerena na bolje razumijevanje predmeta istraživanja te
- primjenjena istraživanja koja se provode s jasnim tehnološkim, gospodarskim ili društvenim ciljevima.

Opći cilj ovih programa je:

- stvaranje novih znanja s krajnjim ciljem jačanja hrvatskoga gospodarstva i dobrobiti društva;
- poticanje povezivanja istraživača i stvaranje prepoznatljivih istraživačkih grupa koje se bave međunarodno i/ili nacionalno značajnom problematikom, a čiji su voditelji istaknuti znanstvenici s međunarodno priznatim dostignućima;
- stvaranje znanstveno-istraživačkih grupa koje mogu biti konkurentne na međunarodnoj razini i znanstvenika koji mogu biti mentori novoj generaciji mladih istraživača te razvitak hrvatskog znanstveno-istraživačkog potencijala.

U području društvenih znanosti Institutu je do sada odobreno financiranje ukupno 5 projekata. U 2019. su odobrena 2 projekta čija je realizacija započela u siječnju 2020.:

- Utjecaj poreza i socijalnih naknada na raspodjelu dohotka i ekonomsku efikasnost (ITBIDEE), voditelj Ivica Urban (siječanj 2020. – siječanj 2024.)
- Isplati li se transparentnost? Politički i socioekonomski učinci transparentnosti proračuna lokalnih jedinica u Hrvatskoj (IMPACTBT), voditeljica Mihaela Bronić (siječanj 2020. – siječanj 2024.).

U okviru programa „Plan razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti“, Institutu je odobrena doktorandica Simona Prijaković (studeni 2018. – listopad 2022.) s temom: učinci transparentnosti lokalnih proračuna.

5.1.1. Utjecaj poreza i socijalnih naknada na raspodjelu dohotka i ekonomsku efikasnost (ITBIDEE)

Voditelj projekta: Ivica Urban

Trajanje projekta: siječanj 2020. – siječanj 2024.

Suradnici: Slavko Bezeredi, Nora Mustać, Martina Pezer, Marko Ledić (Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), Chrysa Leventi (Vijeće ekonomskih savjetnika Ministarstva financija Grčke), Ivica Rubil (Ekonomski institut, Zagreb)

Ekomska efikasnost je tradicionalna i još uvijek prevladavajuća tema ekonomskog istraživanja. Međutim, ekonomisti u zadnjih četrdesetak godina, a posebice u najnovije vrijeme, sve više ističu važnost proučavanja pitanja pravednosti u raspodjeli dohotka. Postalo je razvidno da ekomska analiza nije sveobuhvatna ako se istodobno ne bavi ekonomskom efikasnošću i pravednošću u raspodjeli. Ekonomika blagostanja konceptualizira društveno

blagostanje funkcijom koja utjelovljuje razinu ukupnog dohotka i njegovu raspodjelu. Stoga maksimiziranje te funkcije podrazumijeva postizanje određenog kompromisa između ekonomske efikasnosti i pravednosti u raspodjeli dohotka.

Zasnivajući svoje uporište na teorijskom okviru koji povezuje koncepte efikasnosti i pravednosti, ovaj projekt bavi se utjecajem poreza i socijalnih naknada na raspodjelu dohotka i ekonomsku efikasnost. Porezi i socijalne naknade s jedne strane imaju preraspodjelu funkciju, ali istodobno utječu i na alokaciju proizvodnih faktora i finalnih proizvoda, a time i na efikasnost. Stoga pri dizajniranju i reformiranjem poreza i socijalnih naknada treba voditi računa o pravednosti u raspodjeli i o efikasnosti.

Projekt je empirijski orientiran, a svrha mu je dvojaka. Prva je unaprijediti metodologiju empirijske analize utjecaja poreza i socijalnih naknada na raspodjelu dohotka i ekonomsku efikasnost. Ta će unaprjeđenja omogućiti obuhvatnije i preciznije analize koje mogu uroditи novim empirijskim spoznajama. Planirana unaprjeđenja su: (1) proširenje miCROmod-a uključivanjem modula za simulaciju neizravnih poreza, (2) povećanje vjerodostojnosti anketnih podataka o distribuciji dohotka u smislu da najviši dohoci u uzorku na reprezentativan način odražavaju one u populaciji, (3) promjene u načinu određivanja doprinosa neizravnih poreza efektivnoj poreznoj stopi. Druga mu je svrha provesti nekoliko empirijskih analiza utjecaja poreza i socijalnih naknada na raspodjelu dohotka i ekonomsku efikasnost u Hrvatskoj. Jedan dio analiza oslanja se na standardnu empirijsku praksu u ovom području. Drugi dio se odnosi na unaprjeđenje standardne prakse istraživanja. Skup analiza koje će se provesti u okviru projekta uključuje: procjene razine i kretanja dohodovne nejednakosti; procjenu utjecaja izravnih i neizravnih poreza i socijalnih naknada na nejednakost, siromaštvo i isplativost rada; procjenu optimalnog oporezivanja najviših dohodaka te procjenu društvenih preferencija prema preraspodjeli dohotka.

Unaprjeđenjem odabranih aspekata empirijske analize u ovom području doprinosi se međunarodnoj akademskoj literaturi tako da se uvode novine koje mogu utjecati na rezultate analiza koje provode brojni istraživači, a novi rezultati mogu korigirati neke dosadašnje spoznaje. Empirijska istraživanja za Hrvatsku ponudit će rezultate iskoristive pri promišljanju često zazivanih reformi sustava poreza i socijalnih naknada. Iako se projekt ne dotiče svih relevantnih empirijskih pitanja, njime se čine prvi koraci prema uspostavi kulture javne rasprave o poželjnosti i adekvatnosti politika na temelju znanstvenih rezultata.

5.1.2. Isplati li se transparentnost? Politički i socioekonomski učinci transparentnosti proračuna lokalnih jedinica u Hrvatskoj (IMPACTBT)

Voditeljica projekta: Mihaela Bronić

Trajanje projekta: siječanj 2020. – siječanj 2024.

Suradnici: Marija Opačak, Katarina Ott, Simona Prijaković, Branko Stanić, Velibor Mačkić (Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), María-Dolores Guillamón (Sveučilište u Murciji, Španjolska), Paulo Reis Mourao (Sveučilište Minho, Portugal)

Transparentnost proračuna lokalnih jedinica (dalje u tekstu: TPLJ) podrazumijeva uvid u potpune, točne, pravovremene i razumljive informacije o proračunima županija, gradova i općina (dalje lokalnih jedinica). Svi građani uplaćuju lokalne poreze u lokalne proračune (županija, gradova i općina) i koriste se lokalnim javnim uslugama, te im je itekako važna TPLJ. Osim toga pristup informacijama i fiskalna/proračunska transparentnost mogu se smatrati i ljudskim pravom s obzirom na to da je općeprihvaćeno temeljno pravo znati što država radi i zašto.

Posljednjih se godina sve više pažnje pridaje fiskalnoj/proračunskoj transparentnosti, posebice na razini međunarodnih organizacija (poput Ujedinjenih naroda, Međunarodnog monetarnog fonda, Svjetske banke, Međunarodnog proračunskog partnerstva (engl.

International Budget Partnership – IBP) i GIFT-a), koje tvrde da građani i društva njome mogu ostvariti brojne koristi. U skladu s tim, fiskalna/proračunska transparentnost postala je i jedna od ključnih tema suvremenih istraživanja u područjima političke ekonomije i javne uprave. Temeljna je pretpostavka da se transparentnošću osigurava participacija građana i odgovornost, ali još nema dovoljno saznanja o načinu na koji fiskalna/proračunska transparentnost utječe na odgovornost i poboljšava kvalitetu upravljanja, posebice na nižim razinama vlasti za koje ni nema puno istraživanja.

Nedostatak podataka za duža vremenska razdoblja vjerojatno je jedan od glavnih razloga za izostanak istraživanja o učincima TPLJ-a. Zahvaljujući prethodnom istraživačkom HRZZ-ovom projektu „Razumijevanje, praćenje i analiziranje transparentnosti proračuna lokalnih jedinica: Primjer Hrvatske i Slovenije - Indeks otvorenosti lokalnih proračuna (OLBI)“, Institut od 2015. na godišnjoj razini mjeri transparentnost proračuna svih 576 hrvatskih lokalnih jedinica (LJ), što će nastaviti raditi i sljedećih godina u okviru ovog novog HRZZ-ovog projekta. Koliko je poznato, niti jedno drugo istraživanje nije tako dugo kontinuirano mjerilo TPLJ te se zahvaljujući dostupnosti podataka o TPLJ-u za čak do deset godina Institutu pruža jedinstvena prilika za istraživanje njegovih dugoročnih političkih i socioekonomskih učinaka s ciljem popunjavanja navedenih praznina u postojećem znanju i znanstvenoj literaturi.

Kako je prethodni HRZZ-ov istraživački projekt (OLBI) mjerio i utvrđivao odrednice TPLJ-a te doveo do općeg povećanja TPLJ-a u Hrvatskoj, u ovom je projektu cilj interes više usmjeriti na analizu učinaka/posljedica povećanog TPLJ-a. Drugim riječima, svrha je ovog projekta istražiti utječe li TPLJ, primjerice, na:

- ishode lokalnih izbora (npr. nagrađuju li birači lokalne političare koji postižu višu razinu TPLJ-a, te posljedično, ima li viši TPLJ negativan učinak na rezultat političara koji je u (pred)izbornom razdoblju stvorio proračunski deficit);
- izlaznost glasača na izbore (npr. je li u transparentnijim LJ veća izlaznost glasača);
- deficit (npr. jesu li političari u transparentnijim LJ manje skloni stvaranju deficitu);
- akumuliranje duga (npr. jesu li političari u transparentnijim LJ manje skloni akumuliranju duga) i
- vjerodostojnost proračuna (npr. u kojoj se mjeri rashodi izvršeni na kraju razlikuju od planiranih na početku godine).

Kako ne postoji niti jedno drugo dugotrajno istraživanje učinaka TPLJ-a, nadati se je kako će ovo istraživanje pomoći u dokazivanju značaja TPLJ-a i njegovih političkih i socioekonomskih učinaka. Rezultati istraživanja bi trebali i lokalnim i vlastima središnje države ponuditi praktične preporuke za što efikasnije pružanje javnih usluga građanima te utvrditi praznine u znanju za potrebe dugoročnijih istraživanja. Ujedno bi mogli omogućiti i donošenje boljih proračunskih i lokalnih politika, veće sudjelovanje građana u lokalnim proračunskim procesima te podizanje svijesti o važnosti kontinuiranog poboljšavanja proračunske transparentnosti i pismenosti.

5.2. OSTALI ZNANSTVENI PROJEKTI

5.2.1. Analiza učinkovitosti mjera za suzbijanje neprijavljenog rada

Naručitelj: Europska komisija, Uprava za zapošljavanje, socijalne poslove i uključenost, kroz ICF SA

Trajanje projekta: srpanj 2021. – listopad 2022.

Voditelj istraživanja: Josip Franić

Cilj je projekta pružiti sintezu postojećih znanja o neprijavljenom radu u Europskoj uniji (EU) i politikama za suzbijanje njegove pojavnosti. Posebna pozornost usmjerena je na evaluaciju empirijskih dokaza o učinkovitosti dostupnih mjeru, kao i na analizu prednosti holističkog pristupa nad pojedinačnim intervencijama.

5.2.2. EU Green Budgeting Training

Naručitelj: Europska komisija

Trajanje projekta: kolovoz 2021. – veljača 2023.

Izvršitelj: Marija Opačak

Cilj projekta je izgradnja kapaciteta u državama članicama EU-a koje su podnijele zahtjev da ih se kroz program osposobljavanja prati u njihovim nastojanjima za implementiranjem ili testiranjem Zelenog proračuna na nacionalnoj razini. Program osposobljavanja (obuke) sastoji se od tri komplementarne komponente/modula, i to: (1) uvoda u okvire i prakse zelenog proračuna; (2) studiju slučaja o zelenim prihodima i rashodima za pojedine zemlje, te (3) vođenu dijagnostike/samoprocjene za pojedine zemlje u vezi nacionalnog okvira Zelenog proračuna.

Posebni ciljevi projekta jesu omogućiti državama članicama:

- upoznavanje okvira i prakse Zelenog proračuna (uključujući i institucionalni okvir);
- razumijevanje glavnih metodoloških izazova u identificiranju rashoda, poreznih izdataka i prihoda koji unaprjeđuju odnosno štete okolišu te
- smjernice u određenim područjima kako bi se osigurali potrebni uvjeti i polazišta za zeleno budžetiranje ili ojačao nacionalni okvir zelenog proračuna za postizanje različitih razina razvoja.

5.2.3. Pregovaranje za ravnopravnost – Jačanje sustava kolektivnog pregovaranja kako bi se osigurale poštene plaće i riješila dohodovna nejednakost u Europi (BFORE)

Naručitelj: Europska komisija putem Research Institute for Work and Society (Istraživačkog instituta za rad i društvo), Katholieke Universiteit Leuven i partnera

Trajanje projekta: listopad 2021. – listopad 2023.

Suradnici: Marijana Bađun, Predrag Bejaković, Martina Pezer i Marko Tutek

Glavna ambicija projekta je identificirati i analizirati procese i prakse kolektivnog pregovaranja u cijeloj Europi, a koji pomažu u suzbijanju dohodovne nejednakosti i osiguravaju poštene plaće za sve radnike. U tu svrhu projekt će prvo ispitati međusobnu povezanost sustava minimalne plaće, strukture plaća, sustava kolektivnog pregovaranja i nejednakosti. Drugo, projektom će se detaljno istražiti dogovorene vrste sporazuma te utjecaj prakse pregovaranja, procesa, strategija i struktura na dohotke radnika. Posebna pozornost usmjerit će se i na proces kolektivnog pregovaranja o visini plaća na razini sektora i poduzeća te nagrađivanja radnika s niskim plaćama. Treće, istaknuti će se izazove i moguće neusklađenosti postojećeg sustava kolektivnog pregovaranja te predložiti program aktivnosti za jačanje sustava kolektivnog pregovaranja u cijeloj Europi.

5.2.4. Provedba zajedničkih antikorupcijskih rješenja i primjera dobrog upravljanja u jugoistočnoj Europi: inovativne prakse i javno-privatna partnerstva

Naručitelj: EEA and Norway Grants Fund for Regional Cooperation kojeg zastupa ECORYS Polska sp., Varšava, Poljska

Trajanje projekta: siječanj 2021. – prosinac 2023.

Partner voditelj projekta: Center for the Study of Democracy, Sofija, Bugarska

Suradnici s Institutom: Predrag Bejaković, Vjekoslav Bratić, Josip Franić, Martina Pezer, Branko Stanić, Marko Tutek i Natalija Špehar

Cilj projekta je zatvoriti postojeće praznine u provedbi antikorupcijske politike u cijeloj jugoistočnoj Europi poticanjem inkluzivne prekogranične suradnje kako bi se povećala odgovornost državnih institucija i ojačala vladavina zakona. To će se postići uključivanjem inovativnih instrumenata društvenih istraživanja, izgradnjom kapaciteta i uspostavljanjem

održive regionalne platforme dobrog javnog upravljanja i javno-privatnog partnerstva u zemljama korisnicama (Bugarska, Hrvatska, Mađarska, Rumunjska, Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Crna Gora, i Srbija).

Ostali partneri:

- GTI Government Transparency Institute Ltd, Mađarska
- Romanian Academic Society (RAS), Rumunjska
- Institute for Democracy Societas Civilis Skopje, Sjeverna Makedonija
- Albanian Center for Economic Research (ACER), Albanija
- CA Why Not, Bosna i Hercegovina
- European Policy Centre, Srbija
- Center for Democratic Transition, Crna Gora
- State Commission for Prevention of Corruption, Sjeverna Makedonija
- Chr. Michelsen Institute, Norveška
- Regional Ant-corruption Initiative (RAI) Secretariat, Bosna i Hercegovina
- Regional Cooperation Council Secretariat – RCC, Bosna i Hercegovina, Belgija

5.2.5. EUROMOD Hrvatska

Naručitelj: Europska komisija, Glavna uprava: Zajednički istraživački centar

Trajanje projekta: siječanj – prosinac 2021.

Voditelj projekta: Ivica Urban

Suradnik: Slavko Bezeredi

EUROMOD je mikrosimulacijski model poreza i socijalnih naknada za EU koji omogućava istraživačima i analitičarima na usporediv način, za sve zemlje i EU kao cjelinu, izračunati učinke poreza i socijalnih naknada na isplativost rada, životni standard stanovnika, nejednakost dohotka i stope siromaštva. Pomoću EUROMOD-a procjenjuju se učinci reforme sustava poreza i socijalnih naknada te utjecaj raznih drugih promjena na spomenute ekonomski pokazatelje te na prihode i rashode državnih proračuna.

EUROMOD je od 1996. do 2020. razvijao i održavao Institute for Social & Economic Research (Sveučilište u Essexu), a od 2021. ovu zadaču preuzima Zajednički istraživački centar. U ažuriranju EUROMOD-a sudjeluju nacionalni timovi zemalja članica EU, a hrvatski nacionalni tim čine istraživači Instituta.

Godišnji izvještaji **EUROMOD Country Reports** sadrže pregled poreza i socijalnih naknada u zemljama EU i detalje vezane uz njihovu simulaciju u EUROMOD-u.

5.2.6. Proračunski vodiči za građane Grada Zagreba

Naručitelj: Grad Zagreb

Trajanje projekta: kontinuirano od 2014.

Voditeljica projekta: Mihaela Bronić

Cilj projekta, započetog 2014., je izrada dvije vrste proračunskih vodiča – općeg i kratkih – kako bi se građanima i medijima što kraće i jednostavnije objasnili proračunski dokumenti Grada Zagreba.

Opći proračunski vodič za građane treba pomoći građanima i medijima da shvate suštinu gradskog proračuna i proračunskog procesa, te da mogu sami dalje tragati za detaljima koji ih zanimaju i uključiti se u gradski proračunski proces. Taj vodič je trajne naravi i ažurirat će se tek ako dođe do promjena koje znatno mijenjaju strukturu gradskog proračuna ili gradskog proračunskog procesa.

Osim općeg proračunskog vodiča za građane, svake godine će se, uz svaki ključni proračunski dokument - prijedlog proračuna, izglasani proračun, izvještaj o godišnjem izvršenju proračuna, te uz svaki rebalans - objavljivati kratki proračunski vodiči za građane. U njima će se građanima i medijima ukratko prikazivati i obrazlagati sadržaj proračunskih dokumenata na koje se ti vodiči odnose.

U okviru projekta, u 2021. objavljeni su: [Prijedlog proračuna Grada Zagreba za 2022.](#) i [Izvršenje proračuna Grada Zagreba za 2020.](#)

5.2.7. Dostava izvještaja za Eurofound

Naručitelj: Europska komisija

Trajanje projekta: ožujak 2013. – ožujak 2022.

Voditelj projekta: Predrag Bejaković

Suradnici: Slavko Bezeredi, Irena Klemenčić (Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu)

Suradnja Instituta s Eurofoundom počela je početkom 2013. Nakon početne suradnje i izrade četiri izvještaja, Institut je temeljem javnog natječaja u rujnu 2013. ugovorio suradnju na izradi izvještaja do kraja četverogodišnjeg razdoblja koje je završilo u veljači 2014. U ožujku 2014. stupio je na snagu četverogodišnji ugovor za razdoblje 2014. - 2018. Nakon uspješnog završetka tog ugovornog razdoblja, temeljem provedenog natječaja ugovorena je suradnja i za razdoblje 2018. - 2022.

U 2021. izrađena su sljedeća izvješća:

- Reports, analysis and database update for Eurofound
- Izvještaji, analize i dopuna baza podataka za Eurofound
- Topical update on Social dialogue and collective bargaining in hospitals and civil aviation during the Covid-19 pandemic
- The representativeness of trade unions and employer organisations in the Chemical sector in 2021
- Additional topical update: working conditions in telework arrangements during the Pandemic
- The involvement of national social partners in social and economic reforms within the framework of the Recovery and Resilience Facility and the European Semester
- The representativeness of trade unions and employer organisations in the Construction sector in 2021
- Contribution to Topical Update Social partners going digital
- The representativeness of trade unions and employer organisations in the Extractive industries sector in 2021
- Copy of Master File
- The representativeness of trade unions and employer organisations in the Furniture sector in 2021
- Annual Progress Report
- Contribution to topical update - place of work
- Case studies on restructuring developments in the financial services / banking sector
- The Report on Government Confinement Decree
- The representativeness of trade unions and employer organisations in the Woodworking sector in 2021

- Pilot project on minimum wages - Database on minimum wages and minimum tariffs of self-employed - follow-up interviews - selected countries
- Essential Workers – overview of definitions and labour regulations at Member State level;
- Adapting to a new reality – provision and use of public services in COVID19 times;
- Contribution to topical update - Hybrid Work
- Country update on latest developments in working life - to feed into the COVID-19 Policy Watch database – Q1-Q4
- Annual reports on social dialogue, industrial relations and working life (Contractually EurWORK's annual review of working life)
- Contribution to the Annual review of minimum wages 2022
- Topical update - Overtime in Europe
- EurWORK database 2021 update and Revisions into the EurWORK database
- Pilot project on minimum wages - Mapping of enforcement institutions, policies and practices and National institutions dealing with minimum wages; Research on quantifying non-compliance - CAR
- Identification of changes in laws 2021
- Working Life Country Profile – Croatia
- The impact of COVID-19 on living conditions of older people and their care needs: Croatia
- Pilot project on minimum wages - Mapping of enforcement institutions, policies and practices and National institutions dealing with minimum wages; Research on quantifying non-compliance - INTERVIEWS
- Regular update of Fact-sheet on new employment and lay-offs.

5.2.8. Mjerenje otvorenosti proračuna (Open Budget Survey)

Naručitelj: Center on Budget and Policy Priorities, Washington

Trajanje projekta: kontinuirano od 2003.

Voditeljica projekta: Mihaela Bronić

Suradnik: Josip Franić

S ciljem osposobljavanja civilnog društva za analizu i utjecanje na proračunski proces i institucije, Center on Budget and Policy Priorities iz Washingtona pokrenuo je 1997. International Budget Project (Međunarodni proračunski projekt). U suradnji s civilnim i akademskim partnerima oblikovan je opsežan upitnik za mjerenje transparentnosti državnog proračuna.

Od 2006. upitnik ispunjavaju istraživači iz brojnih zemalja (117 država u zadnjem krugu 2019.) i na temelju prikupljenih podataka izračunava se Indeks otvorenosti proračuna (engl. Open Budget Index). Sve upitnike za Hrvatsku ispunjavali su istraživači Instituta za javne financije, a rezultati su opisani u Aktualnim osvrtima Instituta za javne financije br. [8](#), [26](#), [47](#), [85](#), [102](#), [114](#) i [118](#).

5.2.9. Program permanentnog istraživanja poreznog sustava

Naručitelj: Porezna uprava Republike Hrvatske, Središnji ured

Trajanje projekta: kontinuirano od 2010.

Voditeljica projekta: Mihaela Bronić

Suradnici: Slavko Bezeredi, Vjekoslav Bratić, Martina Fabris, Josip Franić, Renata Kalčić (Ministarstvo financija, PU-Središnji ured), Irena Klemenčić (Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu), Martina Pezer, Branko Stanić i Ivica Urban

Cilj projekta je pružanje analitičke podrške Instituta Središnjem uredu Porezne uprave (PU) u formiranju porezne politike i poreznog sustava. U tom smislu Institut stalno prati informacije i podatke vezane uz poreze te ih na redovnoj osnovi dostavlja PU. Institut ne sudjeluje u formiranju porezne politike, niti predlaže pojedina konkretna porezna rješenja, već prikuplja i obrađuje podatke i informacije koje PU mogu poslužiti u donošenju konkretnih odluka na području poreza.

U tu svrhu Institut priprema tri baze podataka, i to:

- Normativne odredbe pojedinih poreza u zemljama EU-a i u Hrvatskoj
- Vrijednosni pokazatelji poreza u EU i u Hrvatskoj te
- Izrada sažetaka relevantnih stručnih članaka iz inozemne literature.

Prva baza osigurava ažurnu informiranost PU o normativnim poreznim rješenjima, druga o vrijednosnim poreznim pokazateljima, a treća prati važna kretanja u svjetskoj stručnoj poreznoj literaturi. Na temelju tih podataka i informacija PU dobiva kvalitetnu osnovu za predlaganje konkretnih poreznih rješenja te za aktivno i kvalificirano sudjelovanje u kreiranju porezne politike.

5.2.10. Uzroci i rasprostranjenost neslužbenog gospodarstva u Hrvatskoj i EU

Trajanje projekta: 30. rujna 2019. – 30. rujna 2022.

Voditelj istraživanja: Josip Franić

Prema nekim procjenama, službene statistike o bruto domaćem proizvodu u RH redovito su podcijenjene za gotovo jednu trećinu njegove stvarne vrijednosti zahvaljujući snažnim aktivnostima unutar neslužbenog gospodarstva. Osim neprijavljenog rada, kao njegove najznačajnije sastavnice, ostale visoko-raširene nepoštene radnje uključuju djelomično prijavljen rad (tj. isplata dijela plaće prijavljenog zaposlenika „na ruke“), prijave fiktivnih troškova u cilju smanjenja porezne obveze, kriminalne aktivnosti, ali i korupciju, kao glavnu popratnu pojavu. Premda se često navode kao glavna kočnica snažnijem gospodarskom i društvenom razvoju, do sada je izostalo sustavno praćenje nabrojanih praksi u RH. U skladu s time, ovaj projekt ima za cilj detaljno analizirati njihove uzroke i rasprostranjenost, te utvrditi koje su skupine stanovništva i poduzeća najpodložnije kršenju zakona u tom pogledu. Osim navedenog znanstvenog doprinsosa, temeljna vrijednost projekta očitovat će se i predlaganju efektivnih mjera politike za suzbijanje neprijavljenog rada i povezanih nezakonitih aktivnosti.

Ciljevi projekta su:

- istražiti odrednice neprijavljenog rada i ostalih nepoštenih praksi, te analizirati koje su skupine stanovništva i poduzeća najpodložnije takvim oblicima ponašanja
- identificirati i predložiti mjere politike za smanjenje pojavnosti kršenja radnog i poreznog zakonodavstva
- identificirati i predložiti mjere politike za suzbijanje ostalih nezakonitih radnji, s posebnim naglaskom na korupciju.

5.2.11. Ekonomске posljedice starenja stanovništva

Trajanje projekta: 30. rujna 2019. – 30. rujna 2022.

Voditeljica projekta: Marijana Bađun

Suradnik: Predrag Bejaković

Stanovništvo Hrvatske ubrzano stari, a ekonomski su posljedice tog procesa mnogobrojne. Osim što utječe na produktivnost rada i ekonomski rast, starenje stanovništva predstavlja izazov sustavima socijalnog osiguranja. Upravo je socijalno osiguranje u fokusu ovog projekta budući da čini glavninu izdataka fiskalnog sustava. Potrebno je osmislit reforme koje će omogućiti održivost mirovinskog i zdravstvenog sustava, a pri čemu će se zadovoljiti

načela pravednosti i učinkovitosti. Nadalje, sustav dugotrajne skrbi za starije osobe u Hrvatskoj je nedovoljno razvijen i oslanja se na obitelj, a zbog demografskih promjena očekuje se veća potražnja za formalnom skrbi (u institucijama ili kod kuće) i samim time porast državnih rashoda na dugotrajnu skrb. Potrebno je prikupiti i sistematizirati raspoložive podatke po ključnim pokazateljima kako bi se stekao cjeloviti uvid u glavne nedostatke sustava. U projektu se analizira i siromaštvo starijih osoba s ciljem predlaganja mjera kojim bi se ono umanjilo.

Ciljevi projekta su:

- istražiti posljedice starenja stanovništva u Hrvatskoj na sustave mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te sustav dugotrajne skrbi;
- osmisliti mjere politike koje bi pridonijele održivosti sustava socijalnog osiguranja;
- osmisliti preporuke za unapređenje sustava dugotrajne skrbi u Hrvatskoj;
- predložiti mjere za smanjenje siromaštva starijih osoba;
- potaknuti nositelje vlasti na pridavanje veće važnosti demografskim promjenama.

5.2.12. Strateško umrežavanje i inovativnost kao odrednice poslovne uspješnosti malih i srednjih poduzeća: mogućnosti primjene iskustava privatnih poduzeća u ekonomici javnog sektora

Voditelji projekta: Zoran Bubaš i Bojan Morić Milovanović

Trajanje: kontinuirano od 8. veljače 2021.

Mala i srednja poduzeća imaju ključnu ulogu u gospodarskom rastu zemlje tako da smanjuju nezaposlenost te promiču inovativnost i fleksibilnost unutar gospodarstva, prije svega zahvaljujući sposobnosti izrazito brze prilagodbe (tržišnim) promjenama. S druge strane, određuju ih i stanovita ograničenja, npr. glede investicijskog kapaciteta, raspoloživosti resursa, manjka informacija potrebnih za identifikaciju tržišnih prilika, te disekonomije razmjera. U privatnom sektoru, kako bi mala i srednja poduzeća prevladala navedene nedostatke, ona se oslanjaju na suradnju s drugim poduzećima i tako kreiraju svoje poslovne mreže pri čemu nastoje zajedničkim naporima ostvariti (konkurentske) prednosti koje ne bi bila u stanju ostvariti individualno.

Cilj je projekta istražiti utjecaj strateškog umrežavanja i poduzetničke orijentacije na poslovnu uspješnost malih i srednjih poduzeća u zemljama jugoistočne Europe te na osnovu prikupljenih rezultata istražiti mogućnosti njihove primjene na mala i srednja poduzeća u javnom sektoru RH.

5.3. ISTRAŽIVANJA DOVRŠENA U 2021.

5.3.1. Analiza deficitarnih filmskih zanimanja u audiovizualnom sektoru

Naručitelj: Hrvatski audiovizualni centar

Trajanje projekta: srpanj – prosinac 2021.

Izvršitelj: Predrag Bejaković

Projekt je obuhvaćao izradu sveobuhvatne studije mapiranja i analize deficitarnih filmskih zanimanja u audiovizualnom sektoru te izradu programa rješavanja problema deficitarnih filmskih zanimanja i modela financiranja predmetnog programa.

Projekt je predan naručitelju 30. prosinca 2021.

5.3.2. Analiza utjecaja promjena u oporezivanju ugljikovodika na potrošnju kućanstva u Europskoj uniji

Naručitelj: Svjetska banka

Trajanje projekta: travanj 2021. – lipanj 2021.

Voditelj istraživanja: Josip Franić

Cilj projekta bio je pružiti analitički uvid u učinke koje reforme sustava oporezivanja ugljika imaju na distribuciju potrošnje kućanstava.

5.3.3. Razvoj metodologije za izračun cijena socijalnih usluga

Naručitelj: Europska komisija (EK)

Trajanje projekta: siječanj 2020. – travanj 2021.

Voditeljica projekta: Helga Bubanović Devčić (Ernst and Young)

Suradnica: Marijana Bađun

Cilj projekta bio je razviti metodologiju za izračun cijena socijalnih usluga, sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi, čemu je prethodila procjena razumnih troškova socijalnih usluga. Projekt doprinosi postizanju jednakog pristupa u financiranju pružatelja socijalnih usluga neovisno o pravnom statusu i/ili osnivaču, a time i povećava transparentnost sustava socijalne skrbi te poboljšava njegov zakonodavni okvir. Temeljem projekta Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike pripremilo je Prijedlog Pravilnika o metodologiji za utvrđivanje cijena socijalnih usluga, koji je bio upućen na javnu raspravu na e-Savjetovanju 2. kolovoza 2021.

5.3.4. Mirovinska prava članova Europskog parlamenta

Naručitelj: Europski parlament, putem Fundacja Instytut Spraw Publicznych (Institut za međunarodne odnose), Varšava, Poljska

Trajanje projekta: srpanj 2020. – siječanj 2021.

Izvršitelj: Predrag Bejaković

Cilj je izvješća bio pripremiti nacionalni izvještaj o mirovinskim pravima članova Europskog parlamenta u Hrvatskoj kao doprinos analizi mirovinskih prava zastupnika u Europskom parlamentu.

6. ZNANSTVENI SKUPOVI I MEĐUNARODNA AKTIVNOST

6.1. KONFERENCIJE

6.1.1. Public Sector Economics 2021 Conference – Does fiscal openness pay off?

The political and socio-economic effects of transparency, participation and accountability

Institut je u suradnji sa Zakladom Friedrich Ebert organizirao godišnju Public Sector Economics konferenciju koja je bila posvećena fiskalnoj otvorenosti. U uvjetima pandemije koronavirusom konferencija je drugi put održana putem platforme Zoom.

Konferenciju su otvorili Sonja Schirmbeck, direktorka Regionalnog ureda Zaklade Friedrich Ebert, Hana Huzjak, viša ekonomska savjetnica u Predstavništvu Europske komisije u RH, Warren Krafcik, direktor International Budget Partnership-a (Washington), Stipe Župan, državni tajnik u Ministarstvu financija RH, te Vjekoslav Bratić i Mihaela Bronić.

Sudjelovali su brojni inozemni i domaći stručnjaci, a pozvana predavanja održali su James Alt, Institute for Quantitative Social Science, Harvard University (SAD), María-Dolores Guillamón, University of Murcia (Španjolska) i Paulo Jorge Reis Mourão, University of Minho (Portugal). Glavni cilj konferencije bio je pružiti najsuvremenije teorijske, empirijske i političke uvide u učinke fiskalne transparentnosti, sudjelovanja i odgovornosti na raspodjelu resursa, pružanje usluga, upravljanje i razvojne ishode.

Prezentacije izlagača i snimka konferencije dostupne su na [službenoj stranici konferencije](#), a odabrani radovi bit će objavljeni u časopisu [Public Sector Economics](#).

Članovi programskog odbora bili su: Francisco José Bastida Albaladejo (GSPN research group, Prince Sultan University, Saudi Arabia), Bernardino Benito (University of Murcia, Spain), Jón R. Blöndal, OECD (Paris, France), Paolo de Renzio (International Budget Partnership, Washington, USA), Dubravko Mihaljek (Bank for International Settlements, Basel, Switzerland), Paulo Jorge Reis Mourão (University of Minho, Portugal), Branko Stanić (Institut za javne financije, Zagreb, Hrvatska) i Joachim Wehner (London School of Economics and Political Science, London, UK).

Konferenciju su podržali Europska komisija, HRZZ, Udruga gradova, JANA, International Budget Partnership, PBZ Croatia Osiguranje, Raiffeisen banka i Udruga društava za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinskih osiguravajućih društava (UMFO).

6.1.2. Međunarodna konferencija Migracije i identitet: Kultura, ekonomija i država (2)

Institut je bio suorganizator međunarodno-stručne konferencije pod nazivom „Migracije i identitet: kultura, ekonomija, država (2)“ koja se održala 19. - 21. svibnja 2021. u Zagrebu i Osijeku u organizaciji Instituta za migracije i narodnosti. Konferencija je donijela pregled najnovijih inicijativa, dostignuća, aktualnih tema, problematika i analiza u području migracija, nacionalnih manjina i hrvatske dijaspore, a okupila je veliki broj izlagača iz više od 90 različitih institucija i iz otprilike 13 zemalja.

6.2. PREDSTAVLJANJE REZULTATA ISTRAŽIVANJA: PRORAČUNSKA TRANSPARENTNOST ŽUPANIJA, GRADOVA I OPĆINA U RAZDOBLJU STUDENI 2020. – TRAVANJ 2021.

Institut je predstavio rezultate sedmog ciklusa istraživanja transparentnosti proračuna svih 576 hrvatskih lokalnih jedinica. Prezentacija rezultata novog ciklusa istraživanja održana je u okviru projekta „Isplati li se transparentnost? Politički i socioekonomski učinci transparentnosti proračuna lokalnih jedinica u Hrvatskoj (IMPACTBT)“ koji financira HRZZ.

Transparentnost je mjerena brojem objavljenih ključnih proračunskih dokumenata na mrežnim stranicama lokalnih jedinica u razdoblju studeni 2020. – travanj 2021. To su: izvještaj o godišnjem izvršenju proračuna za 2019., izvještaj o polugodišnjem izvršenju proračuna za 2020., prijedlog proračuna za 2021., izglasani proračun za 2021. te proračunski vodič za građane za 2021. Budući da se promatra dostupnost pet proračunskih dokumenata, razina transparentnosti može se kretati od 0 do 5. U obzir su uzeti samo dokumenti koji su bili dostupni u navedenom razdoblju i to na dan pretraživanja mrežne stranice, ali ne i naknadno objavljeni dokumenti. Prosječna proračunska transparentnost svih 576 lokalnih jedinica – izražena brojem ključnih lokalnih proračunskih dokumenata objavljenih na njihovim mrežnim stranicama – je 4,5 od mogućih 5. U sedam ciklusa istraživanja, prosječna proračunska transparentnost svih lokalnih jedinica porasla je s 1,8 u prvom na 4,5 u ovom, posljednjem ciklusu.

Priznanje Instituta za objavljenih pet proračunskih dokumenata 2021. dobilo je 20 županija, 99 gradova i 269 općina. Detaljna analiza istraživanja objavljena je u [Osvrtima Instituta za javne financije br. 119](#), a na mrežnim stranicama Instituta objavljena je [interaktivna karta](#) s podacima o svim županijama, gradovima i općinama.

Predstavljanje rezultata istraživanja održano je virtualno 5. srpnja 2021., a izlagali su: Zdravko Marić, ministar financija, Sanjin Rukavina, državni tajnik Ministarstva pravosuđa i uprave, Antonija Jović, županica Požeško-slavonske županije, Tomislav Boljar, gradonačelnik Grada Duga Resa, Šime Gligora, načelnik Općine Kolan, Vjekoslav Bratić, Branko Stanić te Mihaela Bronić, voditeljica istraživanja.

6.3. PREDAVANJA

6.3.1. Svjetska privreda i ekonomска politika u godini pandemije

Gost predavač: Dubravko Mihaljek, voditelj operativnih poslova u Monetarnom i ekonomskom odjelu Banke za međunarodna plaćanja u Baselu

Dubravko Mihaljek je 29. siječnja 2021. održao virtualno predavanje „Svjetska privreda i ekonomска politika u godini pandemije“ te naglasio da se svjetska privreda pokazala iznenađujuće prilagodljivom i otpornom, no zabrinjava produbljivanje ekonomskih nejednakosti između nisko i visokoobrazovanih radnika.

Snimka predavanja i popratna [prezentacija](#) dostupne su na označenim poveznicama.

6.3.2. Troškovi i koristi zaduživanja države u stranoj valuti: je li ono izvor ranjivosti za članice EU-a izvan eurozone?

Gost predavač: Mislav Brkić, analitičar u Hrvatskoj narodnoj banci

Na temelju svog članka objavljenog u časopisu Public Sector Economics „Troškovi i koristi zaduživanja države u stranoj valuti: je li ono izvor ranjivosti za članice EU-a izvan eurozone?“ Mislav Brkić održao je u 23. ožujka 2021. istoimeni virtualno predavanje. Brkić je istaknuo da Hrvatska i Bugarska dugoročno gledano imaju mnogo razloga za uvođenje eura. „Javne financije država članica EU-a koje nisu dio eurozone ne doimaju se snažno izloženima valutnom riziku. Čak ni države koje imaju visok udio duga u stranoj valuti u ukupnom javnom dugu, kao što su Bugarska i Hrvatska, ne bi trebale u bližoj budućnosti imati poteškoća s refinanciranjem javnog duga, s obzirom na njihova općenito dobra fiskalna i ukupna makroekonomska ostvarenja“, kazao je Brkić.

Engleska verzija članka objavljena je u časopisu [Public Sector Economics](#), a hrvatska u ediciji [Odabrani prijevodi](#). Snimka predavanja i popratna prezentacija dostupne su na označenim poveznicama.

6.3.3. EU odgovor na COVID krizu – mehanizam za oporavak i otpornost: što Hrvatska može očekivati?

Gost predavač: Judita Cuculić Župa, ekonomistica Europske komisije u Hrvatskoj

Judita Cuculić Župa održala je 26. travnja 2021. virtualno predavanje na temu „EU odgovor na COVID krizu – mehanizam za oporavak i otpornost: što Hrvatska može očekivati?“. Cuculić Župa predstavila je europski odgovor na COVID krizu sa specifičnim naglaskom na Mehanizam za oporavak i otpornost. Objasnila je koje je sve mjere poduzela EU na fiskalnom, monetarnom i zdravstvenom polju, koji je bio razlog za njihovo uvođenje i kakve su učinke te mjere postigle.

6.3.4. Učinci korištenja sredstava iz europskih fondova na poslovanje nefinansijskih poduzeća u Hrvatskoj

Gosti predavači: Domagoj Šelebaj i Matej Bule, istraživači Hrvatske narodne banke

Institut i HNB organizirali su 15. lipnja 2021. virtualno predavanje istraživača HNB-a Domagoja Šelebaja i Mateja Bulea pod nazivom „Učinci korištenja sredstava iz europskih fondova na poslovanje nefinansijskih poduzeća u Hrvatskoj“. Pored pristupa zajedničkom europskom tržištu, mogućnost korištenja sredstava iz europskih fondova za Hrvatsku predstavlja možda i najvažniju ekonomsku korist članstva u EU. Iznos sredstava koje je Hrvatska primila značajno nadilazi uplate u zajednički europski proračun. Učinak korištenja sredstava iz europskih fondova na rezultate i obilježja poslovanja domaćih poduzeća, prvi put su kvantificirali Domagoj Šelebaj i Matej Bule, o čemu su govorili na predavanju.

Članak na kojem se temeljilo predavanje objavljen je u časopisu [Public Sector Economics](#).

6.4. PREDSTAVLJANJE KNJIGE REBELLION, RASCALS, AND REVENUE: TAX FOLLIES AND WISDOM THROUGH THE AGES

Michael Keen i Joel Slemrod, dva istaknuta porezna stručnjaka, prezentirali su 28. lipnja 2021. svoju knjigu „Rebellion, Rascals, and Revenue: Tax Follies and Wisdom through the Ages“.

Predstavljena knjiga istražuje najznačajnije događaje iz povijesti oporezivanja, a autori su prezentirali njene najzanimljivije dijelove i predstavili primjere oporezivanja u različitim zemljama širom svijeta od samih početaka oporezivanja do danas. Naglasak su stavili na činjenicu da iskustva iz prošlosti mogu naučiti donositelje odluka da razvijaju i donose bolje porezne politike u budućnosti. U prezentaciji su predstavljeni najapsurdniji i najdramatičniji događaji od davnina do danas, a koji su obilježili povijest oporezivanja.

Snimka prezentacije knjige i popratna prezentacija dostupne su na označenim poveznicama.

6.5. ZNANSTVENI I STRUČNI SKUPOVI U KOJIMA SU SUDJELOVALI ZNANSTVENICI INSTITUTA

U nastavku se navode domaći i međunarodni znanstveni i stručni skupovi na kojima su tijekom 2021. sudjelovali djelatnici Instituta.

dr. sc. Vjekoslav Bratić

lipanj – izlaganje „Application of digital technologies in banking operations in the Republic of Croatia“ na konferenciji „12th International Odyssey Conference on Economics and Business“ u Šibeniku od 9. do 12. lipnja 2021. Koautori rada su Filip Birovčec i Božidar Jaković. Rad je recenziran i objavljen u zborniku radova.

dr. sc. Mihaela Brnić

lipanj – izlaganje „Expanding Quantitative to Qualitative Local Government Budget Transparency Measurements: The Case of Croatian OLBi and OLBi+“ na skupu „10th International Scientific Symposium Region, Entrepreneurship, Development“ u Osijeku, 17. lipnja 2021. Rad je recenziran i objavljen u zborniku radova

srpanj – virtualna prezentacija rezultata novog ciklusa istraživanja „Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2020. - travanj 2021.“ održana 5. srpnja 2021. Koautori istraživanja su Branko Stanić, Katarina Ott, Marija Opačak i Miroslav Petrušić.

listopad – izlaganje „Fiskalni i administrativni kapacitet i proračunska transparentnost općina i gradova u RH“ na znanstvenoj konferenciji „Prilika ili prijetnja? Reforma lokalne i regionalne samouprave u Hrvatskoj“, Zagreb, 27. listopada 2021. Koautori rada su Branko Stanić i Marija Opačak.

dr. sc. Zoran Bubaš

travanj – izlaganje „Analysis of the relationship between strategic networking and performance among Croatian service sector SMEs“ na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji „35th EBES Conference Proceedings“ održanoj od 7. do 9. travnja 2021. u Rimu, Italija. Rad ima međunarodnu recenziju i objavljen je u zborniku radova. Koautori rada su Bojan Morić-Milovanović i Zorica Krzelj-Čolović.

lipanj – izlaganje „Investigation of inter-relations between dimensions of entrepreneurial orientation and their impact on SME's business performance“ na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji „37th Business & Economics Society International (B&ESI)“ održanoj virtualno od 7. do 9. lipnja 2021. Koautori rada su Bojan Morić Milovanović i Mladen Turk. Rad nije objavljen.

lipanj – predavanje „Are differences in gender, education, work experience, and position relevant for strategic networking process among Slovenian SMEs?“ na temelju istoimenog rada na 10. međunarodnoj konferenciji „International Scientific Symposium Region, Entrepreneurship, Development“. Rad je recenziran i objavljen u zborniku radova. Virtualnu konferenciju je 17. lipnja 2021. organizirao Ekonomski fakultet Sveučilišta u Osijeku.

studenzi – predavanje na „38th IBIMA Conference Proceedings Innovation Management and Sustainable Economic Development in the Era of Global Pandemic“ održano je na temelju rada „Exploring The Effects of Size and Strategic Networking Among SMEs In Divergent Institutional Environments“. Konferencija se održala 3. i 4. studenoga 2021. u Seville, Španjolska i virtualno. Rad je međunarodno recenziran i objavljen u zborniku radova. Koautori su Bojan Morić Milovanović i Maja Bašić.

studenzi – izlaganje „Examining the role of firm size in commitment - small firm performance relationship among Southeast European SMEs“ na znanstvenoj konferenciji „XI International Scientific Conference on Economic Development and Standard of Living (EDASOL 2021)“ održanoj 12. i 13. studenoga u Banja Luci, Bosna i Hercegovina. Rad je objavljen u zborniku sažetaka.

studenzi – prezentacija znanstvenog rada „Role of innovativeness and hostility for the market and new product development in hospitality industries of the Adriatic region: Case of Croatia and Montenegro“ na 2. međunarodnoj znanstveno-stručnoj konferenciji za razvoj ruralnog turizma RRT 2021 održanoj 24. i 25. studenoga 2021. u Sisku i online. Cjeloviti rad je recenziran i čeka se objava u zborniku.

studen – izlaganje rada „Valuing public infrastructure resources: the case of a landfill transformation in Croatia“ na „International Conference on the Economics of the Decoupling“ (ICED). Konferencija se održala 30. studenoga i 1. prosinca 2021. u Zagrebu. Rad će biti objavljen u zborniku radova.

dr. sc. Bojan Morić Milovanović

travanj – izlaganje „Analysis of the relationship between strategic networking and performance among Croatian service sector SMEs“ na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji „35th EBES Conference Proceedings“ održanoj od 7. do 9. travnja 2021. u Rimu, Italija. Rad ima međunarodnu recenziju i objavljen je u zborniku radova. Koautori rada su Zoran Bubaš i Zorica Krželj-Čolović.

lipanj – izlaganje „Investigation of inter-relations between dimensions of entrepreneurial orientation and their impact on SME's business performance“ na međunarodnoj znanstvenoj konferenciji „37th Business & Economics Society International (B&ESI)“ održanoj virtualno od 7. do 9. lipnja 2021. Koautori rada su Zoran Bubaš i Mladen Turk. Rad nije objavljen.

lipanj – predavanje „Are differences in gender, education, work experience, and position relevant for strategic networking process among Slovenian SMEs?“ na temelju istoimenog rada na 10. međunarodnoj konferenciji „International Scientific Symposium Region, Entrepreneurship, Development“. Rad je recenziran i objavljen u zborniku radova. Virtualnu konferenciju je 17. lipnja 2021. organizirao Ekonomski fakultet Sveučilišta u Osijeku.

studen – predavanje na „38th IBIMA Conference Proceedings Innovation Management and Sustainable Economic Development in the Era of Global Pandemic“ održano je na temelju rada „Exploring The Effects of Size and Strategic Networking Among SMEs In Divergent Institutional Environments“. Konferencija se održala 3. i 4. studenoga 2021. u Seville, Španjolska i virtualno. Rad je međunarodno recenziran i objavljen u zborniku radova. Koautori su Zoran Bubaš i Maja Bašić.

studen – izlaganje rada „Examining the role of firm size in commitment - small firm performance relationship among Southeast European SMEs“ na znanstvenoj konferenciji „XI International Scientific Conference on Economic Development and Standard of Living (EDASOL 2021)“ održanoj 12. i 13. studenoga u Banja Luci, Bosna i Hercegovina. Rad je objavljen u zborniku sažetaka.

studen – prezentacija znanstvenog rada „Role of innovativeness and hostility for the market and new product development in hospitality industries of the Adriatic region: Case of Croatia and Montenegro“ na 2. međunarodnoj znanstveno-stručnoj konferenciji za razvoj ruralnog turizma RRT 2021 održanoj 24. i 25. studenoga 2021. u Sisku i *online*. Cjeloviti rad je recenziran i čeka se objava u zborniku.

studen – izlaganje „Comparison of eco-innovations and resource productivity in Croatia and Southeast European countries“ na međunarodnoj konferenciji „International Conference on the Economics of the Decoupling (ICED)“ održanoj 30. studenoga i 1. prosinca 2021. u Zagrebu. Koautorice rada su Maja Bašić i Iva Blažević. Rad će biti objavljen u zborniku radova.

studen – izlaganje „Valuing public infrastructure resources: the case of a landfill transformation in Croatia“ na međunarodnoj konferenciji „International Conference on the Economics of the Decoupling (ICED)“ održanoj 30. studenoga i 1. prosinca 2021. u Zagrebu. Rad će biti objavljen u zborniku radova.

dr. sc. Marija Opačak

lipanj – predavanje „Are differences in gender, education, work experience, and position relevant for strategic networking process among Slovenian SMEs?“ na temelju istoimenog rada na 10. međunarodnoj konferenciji „International Scientific Symposium Region, Entrepreneurship, Development“. Rad je recenziran i objavljen u zborniku radova. Virtualnu konferenciju je 17. lipnja 2021. organizirao Ekonomski fakultet Sveučilišta u Osijeku.

srpanj – virtualna prezentacija rezultata novog ciklusa istraživanja „Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2020. - travanj 2021.“ održana 5. srpnja 2021. Koautori istraživanja su Mihaela Brnić, Branko Stanić, Katarina Ott i Miroslav Petrušić. Prezentacija se održala virtualno 5. srpnja 2021.

listopad – izlaganje rada „Fiskalni i administrativni kapacitet i proračunska transparentnost općina i gradova u RH“ na znanstvenoj konferenciji „Prilika ili prijetnja? Reforma lokalne i regionalne samouprave u Hrvatskoj“ održanoj 27. listopada 2021. u Zagrebu. Rad će biti objavljen u zborniku radova.

studenzi – izlaganja: „Public finance and data sources“, „Budget process and use of results“ i „Tax expenditures“, na stručnom skupu „Green Budgeting“ održanog u Zagrebu, 3. i 4. studenoga 2021.

studenzi – izlaganje „Valuing public infrastructure resources: the case of a landfill transformation in Croatia“ na međunarodnoj konferenciji „International Conference on the Economics of the Decoupling (ICED)“ održanoj 30. studenoga i 1. prosinca 2021. u Zagrebu. Rad će biti objavljen u zborniku radova. Koautori rada su Bojan Morić Milovanović i Zoran Bubaš.

dr. sc. Branko Stanić

srpanj – virtualna prezentacija rezultata novog ciklusa istraživanja „Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2020. - travanj 2021.“ održana 5. srpnja 2021. Koautori istraživanja su Mihaela Brnić, Marija Opačak, Katarina Ott i Miroslav Petrušić. Prezentacija se održala virtualno 5. srpnja 2021.

listopad – izlaganje „Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2020. – travanj 2021.“ (keynote govor) na stručnom skupu „Lokalni proračuni i komunalne investicije“ održanom 18. i 19. listopada 2021. u Opatiji.

listopad – izlaganje „Local Governments' Budget Transparency, Revenues and Debts in Croatia“ na znanstvenom skupu „Public Sector Economics 2021 Does fiscal openness pay off? The political and socio-economic effects of transparency, participation and accountability“. Koautori rada su Mihaela Brnić i Paulo Reis Mourão. Konferencija se održala virtualno 22. listopada 2021. u organizaciji Instituta za javne financije.

dr. sc. Ivica Urban

srpanj – izlaganje rada „Correcting survey top incomes using tax data: improving tax-benefit microsimulation in Croatia“ na međunarodnoj konferenciji „9th meeting of the Society for the Study of Economic Inequality (ECINEQ)“, London (online) 8. srpnja, 2021.

6.6. EURAXESS – HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Institut je 28. svibnja 2010. potpisao Deklaraciju o pristupanju Europskoj povelji za istraživače i Kodeks o zapošljavanju istraživača. Time je naglasio svoju opredijeljenost u podupiranju europske inicijative u dalnjem razvoju mobilnosti istraživača u Europi. Istovremeno, potpisivanjem ove Deklaracije, Institut jasno izražava svoju podršku europskoj inicijativi koju istovremeno smatra i prilikom da dodatno pojača svoje dugogodišnje napore u poboljšanju zapošljavanja, uvjeta rada i poticanju karijera istraživača.

Prema preporukama Europske komisije, a u cilju izrade Strategije ljudskih resursa za istraživače - Akcijskog plana, Institut je proveo internu analizu koja je imala za svrhu ocjenu postojećih institucionalnih procedura u provedbi odredbi Povelje i Kodeksa. Konačan rezultat analize bio je popunjavanje Upitnika interne analize koja je trebala pružiti odgovore na 40 pitanja razvrstanih u četiri poglavlja, i to: I. Etički i profesionalni aspekti, II. Zapоšljavanje, III. Uvjeti rada i socijalna sigurnost, IV. Usavršavanje.

Nakon provedene interne analize radna skupina je zaključila da Institut već u velikoj mjeri poštuje i provodi opća načela iz Povelje i Kodeksa. Istovremeno je radna skupina ukazala na područja u kojima postoji dodani prostor za poboljšanje te je zato izradila prijedlog Strategije ljudskih resursa za istraživače - Akcijski plan, u kojoj su određena prioritetna područja na kojim Institut treba uložiti dodatne napore na primjeni načela iz Povelje i Kodeksa. Znanstveno vijeće Instituta je 20. rujna 2012. usvojilo Strategiju ljudskih resursa za istraživače - Akcijski plan.

Glavna uprava za istraživanje i inovacije Europske komisije je nakon provedenog vrednovanja Strategije ljudskih resursa za istraživače - Akcijskog plana 28. rujna 2012. Institutu dodijelila priznanje „HR Excellence in Research“. Time je potvrđeno da Institut u velikoj mjeri poštuje pravila „Europske povelje za istraživače i Kodeksa o zapošljavanju istraživača“.

6.7. PROMICANJE TRANSPARENTNOSTI, ODGOVORNOSTI I PARTICIPACIJE

Institut za javne financije, javna je znanstvena ustanova koja se bavi istraživanjem ekonomike javnog sektora, a od 1990-ih izraženije se bavi i promicanjem transparentnosti, odgovornosti i participacije. Zbog raspada stare i osnivanja nove države, tranzicije ka tržišnom gospodarstvu, rata i njegovih političkih, institucionalnih, ekonomskih i društvenih posljedica, javne su financije u to doba bile nesređene, a transparentnost, odgovornost vlasti i sudjelovanje građana neznatni. Zbog toga smo se, uz istraživački rad, pojačano usredotočili i na aktivnosti koje će koristiti i građanima i društvu.

Cilj nam je omogućiti uvjete za informiranje i argumentirane rasprave o proračunima. Naglasak stavljamo na pristup pravovremenim, relevantnim, razumljivim i pouzdanim podacima o proračunskim prihodima i rashodima. U okviru naših istraživanja bavimo se poreznim sustavom, troškovima oporezivanja, progresivnošću oporezivanja, fiskalnim federalizmom, odnosom izvršne i zakonodavne vlasti u proračunskim procesima, socijalnom skribi, mirovinskim i obrazovnim sustavom, javnim dugom, neslužbenim gospodarstvom, državnim potporama, itd. U svim tim istraživanjima uvijek naglašavamo značaj transparentnosti, odgovornosti vlasti i sudjelovanja građana.

Institut je aktivan i u više međunarodnih inicijativa koje promiču transparentnost. Član je Globalnog pokreta za proračunsku transparentnost, odgovornost i participaciju (Global Movement for Budget Transparency, Accountability and Participation).

Predstavnici Instituta od samih početaka sudjeluju u razvoju visokih načela i globalnih normi fiskalne transparentnosti u okviru Globalne inicijative za fiskalnu transparentnost (Global

Initiative for Fiscal Transparency - GIFT). Institut je bio angažiran u razvoju hrvatskog Akcijskog plana za provedbu inicijative Partnerstva za otvorenu vlast (Open Government Partnership - OGP), a predstavnice Instituta su članice Savjeta inicijative Partnerstva za otvorenu vlast.

Međunarodne inicijative:

- Svjetski pokret za proračunsku transparentnost, odgovornost i participaciju
- Deklaracija iz Dar es Salaama o proračunskoj transparentnosti, odgovornosti i participaciji
- Globalna inicijativa za fiskalnu transparentnost
- Partnerstvo za otvorenu vlast
- Partnerstvo za otvorenu vlast – Hrvatska

Od projekata Instituta tijekom 2021. uz transparentnost, odgovornost i participaciju, bili su vezani sljedeći:

- Isplati li se transparentnost? Politički i socioekonomski učinci transparentnosti proračuna lokalnih jedinica u Hrvatskoj (IMPACTBT)
- Proračunski vodiči za građane Grada Zagreba
- Mjerenje otvorenosti proračuna (Open Budget Survey)

Publikacije Instituta za javne financije vezane uz transparentnost, odgovornost i participaciju:

- Isplati li se transparentnost? Politički i socioekonomski učinci transparentnosti proračuna lokalnih jedinica u Hrvatskoj (IMPACTBT)
- Osvrti Instituta za javne financije
- Proračunski vodiči za građane
- Open Budget Survey.

7. ZAKLADA PROF. DR. MARIJAN HANŽEKOVIĆ

Odbor za dodjelu godišnje nagrade prof. dr. Marijan Hanžeković za 2021. godinu u sastavu Vladimir Arčabić (Ekonomski fakultet, Zagreb), Marijana Bađun (Institut za javne financije, Zagreb), Katarina Ott, Iva Tomić (Hrvatska udruga poslodavaca, Zagreb) i Ivan Žilić (Ekonomski institut, Zagreb) ocijenio je prijavljene radove u redovitoj i studentskoj kategoriji.

U kategoriji redovitih radova nagradu od 50.000 kuna, diplomu i medalju dobila je Ivana Rukavina za rad **Evaluation of macroeconomic outcomes and seven-year membership of Croatia in the European Union**.

U kategoriji studentskih radova nagradu od 15.000 kuna i diplome dobili su Patrik Barišić i Tibor Kovač, studenti Ekonomskog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu, za rad **The effectiveness of the fiscal policy response to COVID-19 through the lens of short and long run labor market effects of COVID-19 measures**.

Virtualna dodjela nagrade i prezentacije nagrađenih radova održane su 20. siječnja 2022., a snimka događaja dostupna je na poveznici.

Nagrađeni radovi objavljeni su u časopisu *Public Sector Economics*, br. 1/22.

Temeljem Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programske rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora, Institut je izradio nove mrežne stranice Zaklade Hanžeković koje su u potpunosti u skladu s novim smjernicama i normama. Osim toga, izrađen je i novi modul predaje radova pa se od 2022. radovi na natječaj predaju **električkim putem**, i dalje zadržavajući potpunu anonimnost kandidata.

8. IZDAVAČKA DJELATNOST

Kao dugogodišnju osnovnu vlastitu djelatnost Institut obavlja izdavačku djelatnost te je već dugi niz godina nakladnik sljedećih časopisa:

Public Sector Economics je međunarodni znanstveni časopis koji objavljuje znanstvene članke s područja ekonomike javnog sektora - teorijske, empirijske i *policy* analize uloge i funkciranja javnog sektora na makroekonomskim, sektorskim i mikroekonomskim razinama, u razvijenim i u tržištima u nastajanju.

Časopis izlazi 1976. četiri puta godišnje, a od 2011. objavljuje se samo na engleskom jeziku. Svi tekstovi od 2001. do 2010. dostupni su u PDF formatu na hrvatskom i engleskom jeziku (od 2005.). Tijekom 2021. u časopis je 203 autora predalo ukupno 112 radova, a objavljeno ih je 20.

Časopis se od broja 1/2018. indeksira u bazi podataka SCOPUS, a već od ranije i u bazama ProQuest Social Science Premium Collection, Journal of Economic Literature/EconLit (American Economic Association's Electronic Database), IBSS (International Bibliography of the Social Sciences, ProQuest, Cambridge, UK), te u RePEC (Research Papers in Economics). Slobodan pristup cijelovitim člancima dostupan je i preko otvorenih arhiva HRČAK (Portal znanstvenih časopisa RH) i DOAJ (Directory of Open Access Journals) te je i u postupku evaluacije za indeksiranje u bazi Web of Science.

Cilj je i dalje da časopis bude pri samom vrhu u području društvenih znanosti u RH po kvaliteti sadržaja, postupku recenziranja, dostupnosti i vidljivosti znanstvenoj i stručnoj zajednici, uredničkom radu te da ostvari i što bolju međunarodnu vidljivost i citiranost.

Porezni vjesnik je stručni časopis koji od 1992. objavljuje članke namijenjene poreznim obveznicima te službenicima Porezne uprave, a od 1997. je službeno glasilo Ministarstva financija RH. Izlazi periodično, a najmanje 10 puta godišnje u nakladi od 1.640 primjeraka. Sadržaj svakog broja dostupan je na mrežnim stranicama Instituta, a prethodne godine dostupne su u PDF formatu. U 2021. izašlo je 12 redovnih brojeva časopisa.

Osim redovnih brojeva časopisa Porezni vjesnik, Institut periodično objavljuje i posebne brojeve u kojima tematski obrađuje aktualne teme iz hrvatskog poreznog sustava. Posebni brojevi namijenjeni su širokom krugu korisnika – poslodavcima, poreznim savjetnicima, knjigovodstvenim servisima, kao i svim fizičkim i pravnim osobama koje se u svom radu susreću s poreznim temama. U 2021. objavljeno je 30 posebnih brojeva.

Kako se sadržajno koncept od osnutka časopisa nije mijenjao, povodom 30. godišnjice izlaženja, Institut je tijekom 2021. izradio **Porezni portal** koji sadrži arhiv članaka od 2018. i u kojem su svi članci i posebni brojevi dostupni u elektroničkoj verziji. Pristup je omogućen samo unutar IP adrese Instituta, a ponuđen je Poreznoj upravi kao dopuna tiskanoj inačici časopisa.

Prednosti Portala očituju se u:

- bržoj dostupnosti pojedinačnih članaka i posebnih brojeva;
- mogućnosti pretraživanja sadržaja pojedinog članka i izradi bilješki;
- pretraživanju cijelokupnog sadržaja po autorima, godini objave, kategorijama i ključnim riječima;
- izradi aktivnih poveznica na mrežna mjesta izvan samih stranica časopisa te
- dostupnoj arhivi redovnih i posebnih brojeva na jednom mjestu.

Carinski vjesnik stručni je časopis koji izlazi od 1992. Izlazi periodično, najmanje deset brojeva tijekom godine. U 2021. objavljeno je 11 redovnih brojeva, u prosječnoj nakladi od 1.435 primjeraka. U časopisu se objavljaju članci iz područja carinskog i trošarinskog sustava RH i EU, carinske i izvan carinske zaštite, carinske prakse te propisi, naputci Carinske uprave, pitanja i odgovori, sudska praksa i slično. Sadržaj pojedinog redovnog broja časopisa dostupan je na mrežnim stranicama Instituta.

Osim redovnih brojeva časopisa, u 2021. objavljena su i tri posebna broja: *Pravila stjecanja podrijetla robe s komentarima: Sporazum o trgovini i suradnji između Unije i Ujedinjene Kraljevine (SL L 149/2021)*, *30 godina carinske službe i Upute za rad na granici - priručnik*.

Tijekom 2021. izrađen je i **Carinski portal** koji sadrži stručne članke, sudske prakse, pitanja i odgovore te povremena posebna izdanja. Na Portalu je dostupna arhiva članaka od 2018., a najopsežniju bazu čini kategorija pitanja i odgovora koja u ovom trenu broji preko 350 pitanja razvrstanih u kategorije pa se na jednom mjestu nalaze sva objavljena pitanja pristigla Službi za informiranje Carinske uprave i objavljena u prethodnim godištima časopisa.

Osvrti Instituta za javne financije nova je periodična publikacija pokrenuta tijekom 2021., a naslijedila je dotadašnja izdanja Instituta - **Aktualne osvrte i Newsletter**. U Osvrtima istraživači Instituta komentiraju aktualna fiskalna zbivanja i analiziraju teme iz područja javnih financija i ekonomike javnog sektora, a namijenjeni su zainteresiranoj javnosti i medijima.

U 2021. objavljeni su sljedeći Osvrti:

- Br. 118 - **Koliko se otvoreno i odgovorno trošio proračunski novac za ublažavanje koronakrise?** / Josip Franić, Mihaela Bronić, 2. lipnja 2021.
- Br. 119 - **Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2020. – travanj 2021.** / Mihaela Bronić, Marija Opačak, Katarina Ott, Miroslav Petrušić, Branko Stanić, 5. srpnja 2021.
- Br. 120 - **Mirovinski sustav u Planu oporavka i otpornosti** / Marijana Bađun, 9. kolovoza 2021.
- Br. 121 - **Funkcionalna i održiva lokalna samouprava u Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021. - 2026.** / Katarina Ott, 24. kolovoza 2021.
- Br. 122 - **Pregled demografskih mjera na lokalnoj i županijskoj razini u Hrvatskoj** / Martina Pezer, Nora Mustać i Slavko Bezeredi, 26. listopada 2021.
- Br. 123 - **Ostvarenje proračuna općina, gradova i županija u 2020.** / Mihaela Bronić, Katarina Ott, Branko Stanić, Filip Badovinac, 6. prosinca 2021.
- Br. 124 - **Nacionalna naknada za starije osobe** / Marijana Bađun i Ivica Urban, 28. prosinca 2021.

Počevši od 2021. **Newsletter**, u kojem su se od 1999. povremeno objavljivale stručne i nezavisne analize ekonomskih pitanja, suštinski mijenja svoj sadržaj i postaje povremena publikacija u kojem se objavljaju kratki prikazi radova kojima su autori/suautori istraživači Instituta, a objavljeni su u znanstvenim časopisima ili radnim materijalima. Također, u Newsletteru se najavljaju i događanja, projekti i publikacije Instituta te se izvještava o njima.

U 2021. objavljena su dva broja Newslettera:

- **Br. 1** (ožujak 2021.)
- **Br. 2** (studeni 2021.)

9. FINANCIJSKI POKAZATELJI

Iz računovodstvene dokumentacije Instituta, na dan 31. 12. 2021. bilježe se sljedeći finansijski rezultati:

	Iznos u kn
Preneseni višak prihoda iz protekle godine*	1.316.886
Ukupni prihodi i primici (I + II + III)	9.944.952
I. Prihodi poslovanja	9.928.320
Prihodi od međunarodnih donacija i tijela EU	40.397
Tekući prijenosi između korisnika istog proračuna	110.944
Prihodi od finansijske imovine	271
Prihodi po posebnim propisima (HRZZ)	530.623
Prihodi od obavljanja osnovnih poslova vlastite djelatnosti	5.948.089
Prihodi od donacija	34.708
Prihodi iz proračuna	3.263.065
Ostali prihodi	223
II. Prihodi od prodaje imovine	0
III. Primici od finansijske imovine i zaduživanja	16.632
Ukupni rashodi i izdaci (V + VI + VII)	9.125.964
V. Rashodi poslovanja	9.025.629
Rashodi za zaposlene	3.713.912
Naknade troškova zaposlenima	120.925
Rashodi za materijal i energiju	102.549
Rashodi za usluge	4.899.056
Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	17.683
Ostali rashodi poslovanja	134.426
Finansijski i ostali rashodi	16.828
Naknade građanima i kućanstvima (školarine)	20.250
VI. Izdaci za nabavu nefinansijske imovine	100.335
VII. Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova	0
Višak/manjak prihoda i primitaka tekuće godine	818.988
Ukupni višak za prijenos u iduću godinu	2.135.874

* Korekcija prenesenog viška iz 2020. za porez na dobit 2020.

10. KNJIŽNICA INSTITUTA

Institut ima profiliranu knjižnicu namijenjenu radu znanstvenika i istraživača Instituta, ali i za potrebe šire javnosti, prvenstveno znanstvenika i studenata.

Knjižnica se posljednjih godina orijentirala na pretplatu elektroničkih časopisa umjesto tiskanih inačica zbog brže dostupnosti pojedinih svezaka, a na mrežnim stranicama Instituta postoji *online* katalog knjižnice.

Kao dokumentacijsko središte knjižnica čuva i pohranjuje institutska istraživačka izvješća, ocjenske radove djelatnika te kompletну izdavačku produkciju Instituta. Kako bi sačuvala digitalne inačice navedenih publikacija, tijekom 2019. uspostavljen je [repozitorij u Dabru](#). Radi se o sustavu koji svim ustanovama iz sustava znanosti i visokog obrazovanja u RH omogućava jednostavnu uspostavu institucijskog digitalnog repozitorija pomoću kojeg mogu svoje digitalne sadržaje pohraniti, opisati, dugoročno čuvati, pretraživati i distribuirati. Tijekom 2021. u repozitorij su unesena sva izdanja Odabranih prijevoda, Aktualnih osvrta i Newslettera, a repozitorij u 2021. [bilježi 2901 posjet i 8794 preuzetih dokumenata](#).

Temeljem Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora Institut je bio dužan uskladiti mrežne stranice osobama s invaliditetom. Kako su mrežne stranice Instituta izrađene 2012., nemoguće je bilo napraviti samo usklajivanje novom propisu pa je 2019. donesena odluka da se kreće u izradu novih mrežnih stranica. Tijekom 2021. sklopljen je ugovor s tvrtkom Novena te je započela izrada mrežnih stranica koja je trenutno u fazi provjere i očekuje se da će u produkciju biti puštena tijekom travnja.

PRILOG: ZBIRNI PRIKAZ OBJAVLJENIH RADOVA ZAPOSLENIKA INSTITUTA

Poglavlja u knjigama

1. Bronić, M., Jerinić, J., Klun, M., Ott, K. i Rakar, I. (2021) Local public finance regulation in Southeast Europe: a comparison of Slovenia, Croatia and Serbia. U: Geissler, R., Hammerschmid, G. i Raffer, C. (ur.) Local public finance - an international comparative regulatory perspective. Cham, Springer Nature Switzerland AG, str. 91-107 https://doi.org/10.1007/978-3-030-67466-3_6.

Znanstveni i pregledni radovi

2. Bađun, M. i Krišto, J. (2021) Financial industry views on the prospective role of long-term care insurance and reverse mortgages in financing long-term care in Croatia. Journal of Aging & Social Policy, 33 (6), 673-691
<https://doi.org/10.1080/08959420.2020.1750541>
3. Bezeredi, S. (2021) Isplativost rada u Hrvatskoj i Sloveniji: analiza pomoću mikrosimulacijskog modela. Revija za socijalnu politiku, 28 (2), 163-185
<https://doi.org/10.3935/rsp.v28i2.1787>
4. Franic, J. i Cichocki, S. (2021) Envelope wages as a new normal? An insight into a pool of prospective quasi-formal workers in the European Union (EU). Employee relations, 44 (1), 37-53 <https://doi.org/10.1108/er-02-2021-0073>
5. Franić, J. (2021) Rasprostranjenost i uzroci „povlačenja veza“ u hrvatskom zdravstvu. Društvena istraživanja : časopis za opća društvena pitanja, 30 (2021), 73-92
<https://doi.org/10.5559/di.30.1.04>
6. Miličević, V., Knežević, D. i Bubaš, Z. (2021) Doprinos migracija ekonomskom rastu: primjer Grada Zagreba. Economy and market communication review – Časopis za ekonomiju i tržišne komunikacije, 21 (1), 201-216
<https://doi.org/10.7251/EMC2101201M>
7. Morig Milovanovic, B. i Cvjetkovic, M. (2021) Theory review: critical success factors for internationalization of small and medium-sized enterprises. International journal of contemporary business and entrepreneurship, 2 (1), 34-57
<https://doi.org/10.47954/ijcbe.2.1.3>
8. Morić Milovanović, B.; Mikić, M. i Bubaš, Z (2021) Entrepreneurial Orientation, Strategic Networking, and Croatian SMEs Performance: A Configurational Approach. Business systems research, 12 (2), 236-252.
9. Morić Milovanović, B. i Cvjetković, M. (2021) Uloga zaposlenika u procesu prihvaćanja organizacijskih promjena: primjer poduzeća koje posluje u građevinskoj djelatnosti. *Acta Economica Et Turistica*, 7 (2), 191-225.
10. Morić Milovanović, B. i Tutić, Ž. (2021) Poduzetnički inkubatori kao oblik poduzetničke potporne institucije u Hrvatskoj. Hrvatska i komparativna javna uprava, 21 (4), 729-757 <https://doi.org/10.31297/hkju.21.4.1>
11. Morić Milovanović, B. i Tutić, Ž. (2021) Utjecaj odabranih usluga hrvatskih poduzetničkih inkubatora na njihovu uspješnost. Poslovna izvrsnost, 15 (2), 23-37
<https://doi.org/10.22598/pi-be/2021.15.2.23>
12. Morić Milovanović, B. (2021) Suvremeni pristupi u promatranju poslovne uspješnosti iz poduzetničke perspektive. Zbornik Sveučilišta Libertas, 6 (6), 179-193
<https://doi.org/10.46672/zsl.6.6.12>
13. Morić Milovanović, B., Wittine, Z. i Bubaš, Z. (2021) Examining entrepreneurial orientation – performance relationship among Croatian service SMEs. Ekonomski misao i praksa : časopis Sveučilišta u Dubrovniku, 30 (2), 509-526
<https://doi.org/10.17818/EMIP/2021/2.10>

14. Turuk Maden, Morić Milovanović, B. i Galić, T. (2021) Empirijska analiza usporedbe ekstrinzičnih i intrinzičnih motivacijskih čimbenika između poduzetnika i intrapoduzetnika. *Zbornik Sveučilišta Libertas*, 6 (6), 195-211
<https://doi.org/10.46672/zsl.6.6.13>

Drugi radovi u časopisima

15. Bađun, M. i Urban, I. (2021) Nacionalna naknada za starije osobe. *Osvrti Instituta za javne financije*, 14 (124), 1-7 <https://doi.org/10.3326/ao.2021.124>
16. Bađun, M. (2021) Mirovinski sustav u Planu oporavka i otpornosti. *Osvrti Instituta za javne financije*, 14 (120), 1-9 <https://doi.org/10.3326/ao.2021.120>
17. Bronić, M., Opačak, M., Ott, K., Petrušić, M. i Stanić, B. (2021) Proračunska transparentnost županija, gradova i općina: studeni 2020. – travanj 2021. *Osvrti Instituta za javne financije*, 14 (119), 1-11 <https://doi.org/10.3326/ao.2021.119>
18. Bronić, M., Ott, K., Stanić, B. i Badovinac, F. (2021) Ostvarenje proračuna općina, gradova i županija u 2020. *Osvrti Instituta za javne financije*, 14 (123), 1-11 <https://doi.org/10.3326/ao.2021.123>
19. Franić, J. i Bronić, M. (2021) Koliko se otvoreno i odgovorno trošio proračunski novac za ublažavanje koronakrize?. *Osvrti Instituta za javne financije*, 14 (118), 1-6 <https://doi.org/10.3326/ao.2021.118>
20. Ott, K. (2021) Funkcionalna i održiva lokalna samouprava u Nacionalnom planu oporavka i otpornosti 2021. - 2026.. *Osvrti Instituta za javne financije*, 14 (121), 1-11 <https://doi.org/10.3326/ao.2021.121>
21. Pezer, M., Mustać, N. i Bezeredi, S. (2021) Pregled demografskih mjera na lokalnoj i županijskoj razini u Hrvatskoj. *Osvrti Instituta za javne financije*, 14 (122), 1-6 <https://doi.org/10.3326/ao.2021.122>

Znanstveni radovi u zbornicima skupova

22. Birovčec, F., Bratić, V. i Jaković, B. (2021) Application of digital technologies in banking operations in the Republic of Croatia. U: Braje Načinović, I., Jaković, B. & Ferjanić Hodak, D. (ur.) *Proceedings of FEB Zagreb International Odyssey Conference on Economics and Business*. Zagreb, Faculty of Economics & Business, str. 811-823.
23. Bronić, M. (2021) Expanding Quantitative to Qualitative Local Government Budget Transparency Measurements: The Case of Croatian OLBI and OLBI+. U: Leko Šimić, M. & Crnković, B. (ur.) *10th International Scientific Symposium Region, Entrepreneurship, Development*. Osijek, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek; Faculty of Economics, str. 29-45.
24. Morić Milovanović, B., Bašić, M. i Bubaš, Z. (2021) Exploring the effects of size and strategic networking among SMEs in divergent institutional environments. U: Soloman, S. (ur.) *38th IBIMA Conference Proceedings "Innovation Management and Sustainable Economic Development in the Era of Global Pandemic"*. Seville, Španjolska, International Business Information Management Association, SAD, str. 2409-2417.
25. Morić Milovanović, B., Krželj-Čolović, Z. i Bubaš, Z. (2021) Analysis of the relationship between strategic networking and performance among Croatian service sector SMEs. U: *35th EBES Conference Proceedings - Volume I*. Rim, Italija, str. 153-169.
26. Morić Milovanović, B., Opačak, M. i Bubaš, Z. (2021) Are differences in gender, education, work experience, and position relevant for strategic networking process among Slovenian SMEs?. U: Leko Šimić, M. & Crnković, B. (ur.) *10th International Scientific Symposium Region, Entrepreneurship, Development*. Osijek, Josip Juraj Strossmayer University of Osijek ; Faculty of Economics in Osijek, str. 479-493.

Sažeci u zbornicima i časopisima

27. Morić Milovanović, B., Bašić, M. i Bubaš, Z. (2021) Examining the role of firm size in commitment - small firm performance relationship among Southeast European SMEs. U: Jakupović, S. & Novaković, V. (ur.) 11th e-International Scientific Conference on economic development and standard of living. Banja Luka, Panevropski univerzitet Apeiron, str. 11-11.
28. Opačak, M., Morić Milovanović, B. i Bubaš, Z. (2021) Valuing public infrastructure resources: the case of a landfill transformation in Croatia. U: Družić, G. & Rogić Dumančić, L. (ur.) Book of abstracts of International Conference on Economics of Decoupling (ICED). Zagreb, Faculty of Economics & Business, str. 19-20.